

Управління культури, туризму і курортів
Хмельницької обласної державної адміністрації

Хмельницька обласна універсальна наукова
бібліотека імені Миколи Островського

До 80-х роковин Голодомору в Україні

Розсекречена пам'ять

(Голодомор 1932–1933 років
на Хмельниччині)

Бібліографічний покажчик

Хмельницький
2012

ББК 91.9:63.3 (4УКР-4ХМЕ)

Г 61

Розсекречена пам'ять: (голодомор 1932–1933 років на Хмельниччині): бібліогр. покажч. / упр. культури, туризму і курортів Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського. – Хмельницький, 2012. – 80 с.

Видання подає матеріали про трагічну сторінку на теренах краю – голод 1932-1933 рр. Книга буде корисною освітянам, працівникам культури, учнівській та студентській молоді, краєзнавцям, а також тим, хто цікавиться історією рідного краю.

Друкується за рішенням Науково-редакційної ради Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського, протокол № 7 від 07. 2012 р.

Укладач: *Мельник В. О.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н. М.*

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Розсекречена пам'ять» містить публікації про голодомор 1932-1933 рр. на теренах Хмельниччини з часу незалежності України і до травня 2012 р.

Впродовж 50 років тема голодомору офіційно замовчувалася. Нині ми маємо можливість підняти архівні документи, публікувати спогади очевидців, розкрити правду про цей період історії.

На Хмельниччині на початку 90-х років з'являються перші книги свідчень, документально-публіцистичні матеріали. В 1993 році пройшла республіканська науково-практична конференція «Голод 1932-1933 років на Хмельниччині: причини, наслідки, уроки».

З 2003 року розпочинається активне висвітлення теми голодомору. В області проходять науково-практичні конференції, виходять монографії, книги-свідчень, по-новому висвітлюється цей період в шкільних підручниках з історії рідного краю.

Особливого розмаху набуло дослідження теми голодомору у 2007-2008 рр., в зв'язку з відзначенням в Україні 75-річниці Голодомору та оголошенням 2008 року Роком пам'яті жертв Голодомору.

Відкриває видання вступна стаття кандидата історичних наук С.В. Маркової, яка, до речі, захистилася по темі голодомору.

Література згрупована у семи розділах.

В межах розділів матеріал подається в прямій хронології; в розділі «Голодомор в окремих районах та населених пунктах» – в алфавітній послідовності районів.

Для зручності в користуванні видання доповнюють алфавітні покажчики авторів, назв матеріалів та географічний.

Відбір матеріалу завершено у травні 2012 року.

Укладачі висловлюють вдячність бібліографам ЦБС за надіслані матеріали з місцевої преси.

З матеріалами про голодомор на Хмельниччині всі бажаючі можуть ознайомитись у відділі краєзнавства обласної наукової бібліотеки.

Свої відгуки і пропозиції просимо надсилати за адресою:

29013, м. Хмельницький,

вул. Театральна, 28,

ХОУНБ ім. М. Островського

E-mail: library_km@svitonline.com

ЩОБ БІЛЬШЕ НЕ ПОВТОРИЛОСЯ ЗЛО ...

Найжахливішим злочином тоталітарної системи проти українського народу став штучний голод 1932-1933 рр. Наслідки, без сумніву, дають право історикам віднести голодомор до найбільш трагічних подій в історії людства. Він аналогічний злочинам, вчиненими фашистами в роки Другої світової війни. Голод 1932-1933 рр. – це історична минувшина, що живе у пам'яті очевидців, жагучим болем відгукується у їхніх душах, у серцях нинішніх поколінь українців.

Голод був закономірним наслідком економічно необгрунтованої політики партійного і радянського керівництва СРСР, передусім Й.Сталіна.

Після офіційного проголошення гасла про суцільну колективізацію 10 січня 1930 р. розпочинається насильницька колективізація на Поділлі, яка зруйнувала традиційні форми і методи сільського господарювання, перетворила селянина-господаря на голодного жебрака.

Ситуація на селі ставала дедалі гострішою, а опір дедалі відчайдушнішим. Колективізація призвела до занепаду сільсько-господарського виробництва та катастрофічного падіння рівня життя населення. Партія знову заговорила про «куркульську небезпеку» і відверто поставила в центрі аграрної політики нацьковування колгоспників на селян-власників.

Розкуркулення вилилось у справжню антиселянську війну проти найбільш працювитої, продуктивної частини подільського селянства.

Вже в січні-березні 1932 р. з різних районів Поділля почала надходити інформація про продовольчі труднощі. У важких умовах розпочалася і проходила весняна сівба 1932 р. Тяжкі поневіряння селян не могли не позначитися на організації сільськогосподарського виробництва. 30 млн. пудів зерна у 1933 р. Вінниччина (до якої входила територія сучасної Хмельниччини) здати державі вже не могла. З хати в хату ходили бригади «буксирів», збирали все до квасолини.

Хлібозаготівельні плани для селян стали непомірним тягарем, вони розуміли неможливість їх виконання. Проте держава продовжувала на них тиснути. Постанови, циркуляри, розпорядження органів влади передбачали силове вирішення проблем, що виникли в ході колективізації, розкуркулення та вели до голоду. Державою було санкціоновано проведення масових обшуків у селян та накладання натуральних штрафів. Тисячі невинних людей було засуджено до різних термінів ув'язнення, вислано за межі України, направлено на примусові роботи лише за те, що вони не могли виконати нереальні плани хлібозаготівель. Тільки у Волочиському районі, наприклад, кількість засуджених у 1932 р. склала 922 чоловіки.

Окремо варто зупинитися на законі, який поставив селян перед фактом їх неминучої загибелі. 7 серпня 1932 р. ВЦВК і РНК СРСР прийняли постанову «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації і зміцнення громадської (соціалістичної) власності». В народі цю постанову називають «законом про п'ять колосків». По суті вона дозволяла карати селян, як кримінальних злочинців. За «пів кишені недозрілих колосків» можна було отримати 10 років концтаборів, а то й бути страченим. Так, у с. Підлісний-Мукарів Кушлінська М. та Колісник А. зрізали на колгоспному полі 20 кілограмів колосків. Кушлінську М. було ув'язнено на 10 років в далеких таборах, а Колісника А. – на 8 років.

З кінця грудня 1932 р. в області розпочалася додаткова заготівля хліба, яка привела до втрати більшістю господарств хлібних запасів. Крім хліба селяни повинні були здавати картоплю, м'ясо, яйця, шкіру та іншу продукцію.

Підрахунки показують, що на початок зими на середню селянську сім'ю з п'яти чоловік припадало 80 кг зерна до наступного врожаю. Іншими словами, кожний член сім'ї отримував для виживання 1,7 кг зерна на місяць.

У 1932 р. в Україні і на Поділлі, зокрема, голод набув розмірів загальної катастрофи. Трагічні повідомлення на адресу районних та обласних органів влади Вінницької області у великій кількості надходила вже з початку січня 1933 р. А вже

16 лютого 1933 р. Вінницьке обласне управління ДПУ інформувало обком партії про категоричну заборону реєструвати організаціям фактів «опухання і смерті на ґрунті голоду».

Картину піку Голодомору на Поділлі та Волині зафіксувала доповідна записка обласної оздоровчої комісії про стан продовольчих труднощів у Вінницькій області 18 травня 1933 року. В ній відмічалось, що голодом охоплено 38 районів, 431 сільрада, 26895 господарств, 120903 особи. Райони, за ступенем враженості голодом, комісія розподілила на декілька груп. Четверту групу склали райони, де було відмічено факти Голодомору в селах окремих господарств колгоспників та одноосібників. Це Деражнянський, Грицівський, Меджибізький, Полонський, Летичівський, Могилівський та Вінницький райони.

Особливу тривогу властей викликали факти Голодомору в прикордонних районах області. Запобігаючи просочуванню інформації про голод за кордон, тут здійснювалися дещо помірніші хлібозаготівлі, ніж у східних районах Поділля. Проте це не врятувало мешканців прикордонних районів від голоду. Зокрема, станом на 17 травня 1933 року у Проскурівському районі голодували 21 сільрада з 57, в Новоушицькому – 11, Кам'янець-Подільському – 4.

Голод 1932-1933 рр. болісно вдарив по найнезахищеніших верствах населення – дітях.

У Вінницькій області у 1933 р. тисячі дітей стали безпритульними. Станом на 15 травня 1933 р. було зареєстровано 8 тисяч 985 випадків дитячої смертності дітей віком до 10 років. За перше півріччя 1933 р. у містах було затримано близько 5 тисяч безпритульних підлітків. В архівних матеріалах були знайдені справи батьків, які навмисно вбивали власних дітей, «щоб ті не мучилися».

Сотні подолян хворіли на складні інфекційні хвороби. Офіційно станом на 1 січня 1933 р. санітарноепідеміологічна служба зареєструвала 321 випадок захворювань на черевний

тиф, дифтерію, дизентерію. Були зареєстровані випадки людоїдства і труподїства.

Голод на Поділлі знищував щоденно сотні подолян, та ні Раднарком, ні ЦК ВКП(б), КП(б)У, місцеві органи влади про голод навіть не згадували і допомогу надавати не поспішали.

Лише 26 квітня 1933 р. з додаткових ресурсів наркомату і НКОЗ Вінниччина отримала харчову і грошову допомогу, однак вона не могла швидко покращити ситуацію. У квітні 1933 р. за розпорядженням А. Мікояна почала надходити допомога із резервів Червоної армії. Проте соціальна допомога не носила цільовий характер і до того ж передавалася із Вінницької області в інші регіони.

Більшовицькій владі вдалося придушити усі протести подолян, змусити їх не лише голодувати, а й працювати як рабів, вести напівжебрацький спосіб життя, наглумитися над вірою і їх духовними цінностями. Відбулося не лише фізичне винищення подолян, а й духовне покріпачення цілих поколінь.

Виповнюється 80 років з часу національної трагедії в Україні. Однак мученицька смерть мільйонів людей від голоду на теренах найродючіших чорноземів досі вражає і приголомшує кожную мислячу людину.

Більше дізнатися про цю сторінку з історії України і рідного Поділля допоможе бібліографічний покажчик «Розсекречена пам'ять». Ознайомившись з матеріалами, ви більше дізнаєтесь про жакливе лихоліття, ніж з моєї оглядової статті.

А осмислення економічних, демографічних, політичних, морально-психологічних наслідків голодомору нехай допоможе консолідувати українську націю сьогодні.

Маркова С.В.,
кандидат історичних наук

БІБЛІОГРАФІЯ

І. Офіційні документи

1. *Про Голодомор* 1932-1933 років в Україні: Закон України [від 28 листоп. 2006 р., № 376–V] // Відомості Верхов. Ради України. – 2006. – № 50. – С. 1557.

2. *Про оголошення* в Україні 2008 року Роком пам'яті жертв Голодомору: Указ Президента України від 24 листоп. 2007 р., № 1144 // Уряд. кур'єр. – 2007. – 28 листоп.

3. *Про заходи* у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні: Указ Президента України від 28 берез. 2007 р., № 250 // Уряд. кур'єр. – 2007. – 31 берез.

4. *Про відзначення* у 2007 році в області Дня пам'яті жертв голодоморів: розпорядження Хмельниц. облдержадмін. від 16 листоп. 2007 р., № 378 // Минувшини чорні рядки і пам'яті світла скорбота: довід.-бібліогр. вид. – Хмельницький, 2008. – С. 19-20.

5. *Про обласні заходи* у зв'язку з Днем пам'яті жертв голодоморів: розпорядження Хмельниц. облдержадмін. від ...

7 листоп. 2008 р., № 556;

18 листоп. 2010 р., № 579;

7 листоп. 2011 р., № 413.

6. *Про додаткові заходи* щодо вшанування в області пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні: розпорядження Хмельниц. облдержадмін. від 13.08.2009 р., № 302.

II. Загальні праці

7. *Голод* 1932-1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів / кер. кол. упоряд. Р.Я. Пиріг. – К.: Політ.-видав України, 1990. – 605 с.

Голод на Хмельниччині – див. геогр. покажч.

8. *33-й*: голод: Народна Книга-Меморіал / упоряд.: Л.Б. Коваленко, В.А. Маняк. – К.: Рад. письм., 1991. – 584 с.

Про голод на Хмельниччині (в складі Вінниц. обл.) – С. 25-161.

9. **Колективізація** і голод на Україні, 1929-1933. – К.: Наук. думка, 1992. – 736 с.

Голод на Хмельниччині – див. геогр. покажч.

10. **Голод** 1932-1933 років на Хмельниччині: причини, наслідки, уроки: (матеріали респ. наук.-практ. конф. 20 жовт. 1993). – Хмельницький, 1993. – 112 с.

11. **Голод** на Поділлі. Книга свідчень / ред.-упоряд. В. Мацько. – Кам'янець-Поділ., 1993. – 102 с.: іл.

12. **Завальнюк О.** 1932-1933 роки на Хмельниччині: (до 60-річчя голодомору) // Подільська старовина: зб. наук. праць. – Вінниця, 1993. – С. 228-237.

13. **Шульга І.** Голод на Поділлі: до 60-річчя голодомору 1933 р. – Вінниця: Континент-ПРИМ, 1993. – 224 с.

14. **Завальнюк О.** Документи розповідають: (Сталінський голодомор на Хмельниччині) // Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження: наук. зб. – Хмельницький, 1995. – С. 310-314.

15. **Винокурова Ф.** Голод 1932-33, 1946-47 рр.: Вінницька обл.: док. і матеріали / Ф. Винокурова, Р. Подкур. – Вінниця: Антекс-У ЛТД, 1998. – 224 с.

16. **Манаков В.** Голод 1933 року на Поділлі: спогади очевидців. – Хмельницький, 1998. – 38 с.

17. **Маркова С.** Під грифом «таємно»: (док. Держ. архіву Хмельниц. обл. про голод 1932-1933 рр. на Поділлі) // Питання історії України: зб. наук. ст. – Чернівці, 1998. – Вип. 2. – С. 301-312.

18. **Гальчак С.** «Білі» плями скорботи: причини голодомору 1932-1933 та голоду 1946-1947 років на Поділлі. – Вінниця: Логос, 1999. – 51 с.

19. **Маркова С.** Населені пункти прикордонної смуги Поділля в період голодомору 1932-1933 рр. // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету

ім. В. Гнатюка: Сер. історія. – Тернопіль, 2000. – Вип. 10. – С. 122-126.

20. **Маркова С.** Хлібозаготівлі і голод 1932-1933 рр. на Поділлі // Українська історична наука на порозі ХХІ ст.: міжнар. наук. конгрес. – Чернівці, 2001. – Т. 1. – С. 293-297.

21. **Рибак І.** Трагічний перелом: колективізація і розкуркулення на Поділлі та Південно-Східній Волині / І. Рибак, А. Матвеев. – Кам'янець-Поділ.: Абетка, 2001. – 140 с.

22. **Слободянюк П.** «Чорна дошка» України: (події 30-х років) / П. Слободянюк, Ю. Телячий. – Хмельницький, 2001. – 126 с.

23. **Маркова С.** Голодомор 1932-1933 рр. на Поділлі: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. – Чернівці, 2002. – 20 с.

24. **Маркова С.** Подільське село у злиденні 1932-1933 рр. // Матеріали Х-ої Подільської історико-краєзнавчої конференції. – Кам'янець-Поділ., 2000. – С. 440-450; Голодомор 1932-1933 рр. як величезна трагедія українського народу: матеріали Всеукр. конф. – К., 2002. – С. 157-163.; Персонал. – 2002. – № 11. – С. 15-24.

25. **Рибак І.** Голод 1932-1933 рр. на Поділлі // Рибак І.В. Новітня історія рідного краю: (Хмельниччина на поч. ХХ–ХХІ ст.). – Кам'янець-Поділ., 2002. – С. 36-38.

26. **Слободянюк П.** Голод 1932-1933 рр. як прояв етнокультурного геноциду в Україні // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: іст.-правові та соц.-екон. аспекти: наук.-практ. конф. – Хмельницький, 2002. – С. 83-87.

27. **Листи** від громадян, котрі під час голоду жили у Хмельницькій області // Лактіонов-Стезенко М.П. Смак трави. – К., 2003. – С. 259-263.

28. **Маркова С.** Голодомор 1932-1933 років на Поділлі: монографія. – К.: МАУП, 2003. – 116 с.

29. *Шульга І.* Чорні крила голодомору над Поділлям // Смертю смерть подолали: Голодомор в Україні 1932-1933. – К., 2003. – С. 77-125.

30. *Баженов Л.* Голодомор на Поділлі 1932-1933 років у працях учених і краєзнавців (90-ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.) // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. / МАУП Хмельниц. ін-т. – Хмельницький, 2004. – С. 9-12.

31. *Габруська О.* Стан наукової розробки теми голодомору 1932-1933 рр. на Поділлі // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. / МАУП Хмельниц. ін-т. – Хмельницький, 2004. – С. 53-54.

32. *Голодомор* як засіб політичного терору: матеріали наук.-практ. конф. Вінниця, 29 листоп. 2002 р., 26 листоп. 2003 р. / ред. кол.: С.Д. Гальчак, М.Г. Баландюк, В.І. Лазаренко [та ін.]. – Вінниця: Книга-Вега, 2004. – 156 с. – Бібліогр. в кінці ст.

33. *Мазур В.* Хлібозаготівельна політика і голод 1932-1933 років на Поділлі // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. / МАУП Хмельниц. ін-т. – Хмельницький, 2004. – С. 103-105.

34. *Маркова С.* Соціально-економічні та політичні передумови і наслідки голодомору 1932-1933 років в Україні // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. / МАУП Хмельниц. ін-т. – Хмельницький, 2004. – С. 43-45.

35. *Мурацик О.* Голодомор на Поділлі 1932-1933 років // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами

голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. / МАУП Хмельниц. ін-т. – Хмельницький, 2004. – С. 94.

36. **Петренко В.** Поділля у 1930-1931 роках: початок великого голоду // Матеріали XI Подільської історико-краєзнавчої конференції. – Кам'янець-Поділ., 2004. – С. 335-343.

37. **Скальник Ю.** Під грифом «таємно»: (док. Держ. архіву Хмельниц. обл. про голод 1932-33 рр. на Хмельниччині) // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. / МАУП Хмельниц. ін-т. – Хмельницький, 2004. – С. 64-65.

38. **Слободянюк П.** Соціально-культурні наслідки голодомору 1932-1933 років // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. / МАУП Хмельниц. ін-т. – Хмельницький, 2004. – С. 12-14.

39. **Голокост 1933: люта кара голодом** // Мизак Н. За тебе, свята Україно / Н. Мизак, В. Горбатюк. – Чернівці; Хмельницький, 2006. – С. 42-52.

40. **Баженов Л.** Нові документальні свідчення про голод та голодомор 20-40-х років ХХ ст. на Поділлі // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 20-23.

41. **Вавринчук М.** Політичні репресії 30-х років ХХ століття як засіб формування тоталітарного режиму // Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 23-29.

42. **Галонська Г.** Трагедія голоду 1933 року на Поділлі крізь призму спогадів очевидців // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 144-149.

43. **Голод** та голодомор на Поділлі 1920-1940 рр.: зб. док. та матеріалів. – Вінниця: ДП ДКФ, 2007. – 704 с.

44. **Голодомор** 1932-1933 років в Україні: док. і матеріали / упоряд. Р. Я. Пиріг. – К., 2007. – 1128 с.: фото.

Голод на Хмельниччині – див. геогр. покажч.

45. **Маркова С.** Морально-психологічні наслідки голодомору 1932-1933 років для українського суспільства (за матеріалами спецповідомлень ДПУ та ілюстрованих листів селян Хмельниччини) // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 29-39.

46. **Матвеев А.** До питання щодо статистики кількості жертв голодомору 1932-1933 рр. на Поділлі // Голодомор 1932–1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 76-80.

47. **Рибак І.** Голод 1932-1933 рр. // Рибак І. Наш край в історії України: навч. посіб. – Кам'янець-Поділ., 2007. – С. 154-156.

48. **Розсекречена** пам'ять: Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД / Служба безпеки України; Міжнар. благодійн. Фонд «Україна 3000»; відповід. ред. В. Даниленко. – К.: ВД Стилос, 2007. – 604 с.: іл.

Голодомор на теренах сучасної Хмельниччини – С. 95, 96, 147, 177, 178, 180, 185, 253–256, 325–327, 444–452, 539–551.

49. **Слободянюк П.** Голодомор 1932-1933 років – геноцид українського народу // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 12-20.

50. **Цибровський О.** Голодомор 1932-1933 рр. на Поділлі // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 207-214.

51. **Вавринчук М.** Голодомор 1932-1933 років на Хмельниччині: причини і наслідки / М.Вавринчук, С.Маркова. – Хмельницький, 2008. – 218 с.

52. **Маркова С.** Голодомор 1932-33 рр. на Поділлі: морал.-психол. випробування та культ.-світогл. трансформації укр. села: метод. матеріали до вивчення курсу «Історія України». – Хмельницький, 2008. – 28 с.

53. **Морочко В.** Голодомор 1932-1933 років в Україні: хроніка / В. Морочко, О. Мовчан. – К.: Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2008. – 294 с.

Про голодомор на Хмельниччині – С 128, 132, 134, 149.

54. **Національна книга** пам'яті жертв голодомору 1932–1933 років в Україні: Хмельницька область: В 2 кн. / редкол.: І.К. Гавчук (співголова редкол.), І.В. Гладуняк (співголова редкол.), П.Я. Слободянюк (наук. ред.), Г.Г. Осадча (відп. ред.) [та ін.]. – Хмельницький, 2008.

Кн. 1. – 752 с.: іл.

Кн. 2. – 1176 с.

55. **Розіп'яте голодомором Поділля:** зб. док. і матеріалів про Голодомор 1932-1933 рр. на Хмельниччині / упор.: М.П. Вавринчук, Г.Г. Осадча, П.Я. Слободянюк. – Хмельницький, 2008. – 717 с.

56. **Слободянюк П.** Геноцид [на Хмельниччині]. – Тернопіль: Збруч, 2008. – 63 с.

57. **Шульга І.** Лиха коса голодомору: 1932-1933 / під ред. П.П. Панченко, М.О. Багмет, М.А. Журби [та ін.]. – К., 2008. – С. 193-220.

58. **Аліксєєв С.** Поділля в роки голодомору 1932-1933 років // Голодомор 1932-1933 років в Україні: події та факти: матеріали наук.-практ. конф. (19 листоп. 2008 р.) / за ред. А.Трембіцького, О. Погорільця. – Хмельницький, 2009. – С. 102-108.

59. **Білорусець Г.** Хмельницький в трагічних подіях голодоморів // Голодомор 1932-1933 років в Україні: події та факти: матеріали наук.-практ. конф. (19 листоп. 2008 р.) / за ред. А.Трембiцького, О. Погорiльця. – Хмельницький, 2009. – С.170-231.

60. **Бугас В.** Хмельниччина в роки голодоморів // Голодомор 1932-1933 років в Україні: події та факти: матеріали наук.-практ. конф. (19 листоп. 2008 р.) / за ред. А. Трембiцького, О. Погорiльця. – Хмельницький, 2009. – С. 82-94.

61. **Вакорiна З.** Голгофа голодної смертi на Подiллі // Голодомор 1932-1933 років в Україні: події та факти: матеріали наук.-практ. конф. (19 листоп. 2008 р.) / за ред. А.Трембiцького, О. Погорiльця. – Хмельницький, 2009. – С. 95-101.

62. **Вавринчук М.** Голодомор 1932-1933 рр. на Хмельниччинi: до iсторiографiї питання // Збiрник наукових праць. Вип. 3: за матеріалами VII регион. наук.-теорет. конф. «Голодомор 1932-1933 років в Україні»: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцiнка. – Хмельницький, 2009. – С. 26-39.

63. **Сердунич Л.** Говорять очевидцi Голодомору [Хмельниччинi] // Збiрник наукових праць. Вип. 3: за матеріалами VII регион. наук.-теорет. конф. «Голодомор 1932-1933 років в Україні»: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцiнка. – Хмельницький, 2009. – С. 197-209.

64. **Славський А.В.** Хмельниччина в трагічних подіях голодоморів // Голодомор 1932-1933 років в Україні: події та факти: матеріали наук.-практ. конф. (19 листоп. 2008 р.) / за ред. А.Трембiцького, О. Погорiльця. – Хмельницький, 2009. – С. 138-147.

65. **Спогади** очевидцiв голодомору 1932-1933 рр.: Хмельниц. обл. / спогади збiранi студентами Хмельниц. iн-ту МАУП // Збiрник наукових праць. Вип. 3: за матеріалами VII регион. наук.-теорет. конф. «Голодомор 1932-1933 років в Україні»: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцiнка. – Хмельницький, 2009. – С. 263-282.

66. **Голодомор** 1932-1933 років в Україні: [спогади очевидців Хмельниччини] // Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка: (матеріали VII Всеукр. наук.-теорет. конф.) Вип. IV. – Хмельницький, 2010. – С. 279-343.

67. **Медведчук Г.К.** «Їдло» подільських селян під час голодомору 1932-1933 рр. // Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка: (матеріали VII Всеукр. наук.-теорет. конф.) Вип. IV. – Хмельницький, 2010. – С. 205-210.

III. Періодичні видання про голодомор на Хмельниччині

68. **Голод** 1933: [підбірка ст.] // Корчагінець. – 1989. – 14 верес.

69. **Ящук П.** Геноцид [у Славут., Полон. р-нах] // Трудівник Полісся. – 1990. – 25 серп.

70. **Терновий В.** Людей морили голодом // Трудівник Полісся. – 1990. – 28 серп.

71. **Брилінський Д.** Я пережив голод у 33-у // Рад. шк. – 1991. – № 9. – С. 80-82.

72. **Мацько В.** Сказати правду не пізно ніколи: [дослідження голодомору на Поділлі] // Поділ. вісті. – 1992. – 25 лип.

73. **Савицький Л.** Розбиті жорна // Поділ. вісті. – 1993. – 20 берез.

74. **Правда** історії в долях людських // Поділля. – 1993. – 7 квіт.

75. **Скрипник Г.** І смерть збирала урожай // Прибуз. зоря. – 1993. – 10 квіт.

76. **Кравчук В.** Гірка картопля 33-го // Поділ. вісті. – 1993. – 15 квіт.

77. **Свідчення** архіву [про голодомор] / підгот. П. Шкробот // Ветеран. – 1993. – 1 черв.

78. **Скрипник Г.** «Ніби зараз бачу»... Голодомор – 33 // Поділля. – 1993. – 2 черв.

79. **Шкробот П.** Трагедія – мовою документів: Голодомор – 33 // Поділля. – 1993. – 4 черв.

80. **Бабійчук М.** Корінь у трагедії один // Поділ. вісті. – 1993. – 22 черв.

81. **Голод** // Поділля. – 1993. – 23 черв.; Вперед. – 1993. – 3 лип.

82. **Вітана П.** Біль, що душу рве: Голодомор – 33 // Прибуз. зоря. – 1993. – 17 лип.

83. **Голод** 1932-1933 років на Поділлі: свідчать док. обл. держархіву // Поділ. вісті. – 1993. – 17, 20, 24, 27 лип.; 3 серп.

84. **Щоб більше** не повторилося зло... [голод 1932-1933 рр. на Поділлі] // Трудівник Полісся. – 1993. – 13 листоп.

85. **Жахливі** сторінки історії: 1932-1933 рр. // Трудівник Полісся. – 1993. – 8 груд.

86. **Гарнага І.** Правда про подільський хліб: сторінки історії // Поділ. вісті. – 1996. – 5, 10, 12 груд.

87. **Слободянюк П.** Голодомор 1932-1933 рр. [на Поділлі] // Поділ. вісті. – 1998. – 17 листоп.

88. **Слободянюк П.** Голодомор 1932-1933 рр. [на Поділлі] // Проскурів. – 2001. – 23, 30 листоп.; 7, 21 груд.

89. **Антоніна С.** Жертви жорстокого режиму // Поділ. вісті. – 2002. – 26 лист.

90. **Маліш П.** У місці холодцю побачила дитячі пальці // Проскурів. – 2002. – 6 груд.

91. **Яцук П.** «Коли кров холоне у жилах...» / розмову з дослідником вів М. Федунець // Поділ. вісті. – 2004. – 6 лют.

92. **Хрести** невігійної пам'яті // Енергобудівник. – 2004. – 27 листоп.

93. **Слободянюк Т.** Як знущалися над Україною: [про вист. архів. док., наявних у Службі безпеки України про голодомор

1932-33 рр. в Україні і на Поділлі] // Поділ. вісті. – 2007. – 7 серп.

94. **Маліш П.** Села у тернових вінках: // Поділ. кур'єр. – 2007. – 15-21 листоп.

95. **Слободянюк П.** Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид українського народу // Пульс. – 2007. – 15 листоп. – С. 4.; Зоря Надгориння. – 2007. – 22 листоп.

96. **Комаринський С.** Якою була «турбота» про дітей-сиріт в час голодомору 1932-33 років на Хмельниччині // Поділ. вісті. – 2007. – 23 листоп.

97. **Пам'ятаймо** про «чорні жнива»...: [спогади свідків голодомору Хмельниц., Волочис., Летичів. р-нів] // Прибуз. зоря. – 2007. – 23 листоп.

98. **Поділля:** 1932-1933 рр. // Вперед. – 2007. – 23 листоп.

99. **Слободянюк П.** Українці пережили голодомор і це потрібно визнати // Поділ. вісті. – 2007. – 23 листоп.

100. **Сердуніч Л.** «Біла пляма» 33-го проступає кольором смерті та мільйонами голосів: [спогади очевидців] // Поділ. новини. – 2007. – 22 листоп.; Колос. – 2007. – 24 листоп.

101. **Смутна** струна – голод / спогади свідків голодомору записали Т. Козак, В. Гула // Майбуття. – 2008. – № 2, 4.

102. **Соловій А.** Це не має права повторитися: Голодомор 1932-1933 рр. // Нове життя. – 2008. – 15 серп. – С. 6.

103. **Богданова В.** Голодомор 1932-1933 років – геноцид українського народу: [сумна статистика голодомору в Хмельниц. обл.] // Трудівник Полісся. – 2008. – 29 серп. – С. 6.

104. **Байдич О.** Щоб не повторилося подібне страхіття ...: [до 75-ї річниці Голодомору] // Красилів. вісн. – 2008. – 3 жовт.

105. **Вох Е.** Голод нищив людей і дух українців: [голодомор на Хмельниччині] // Поділ. вісті. – 2009. – 20 жовт. – С. 3.

106. **Маркова С.** Усна історія Голодомору 1932-1933 рр.: спогади очевидців // Проскурів. – 2010. – 25 листоп. – С. 13.

107. **Олійник Ю.** Голодомор [на Хмельниччині]: архіви свідчать // Поділ. вісті. – 2010. – 25 листоп. – С. 2.

108. **Валяровська Л.** Трагічні сторінки історії: [голодомор 1932-1933 рр. на Поділлі] // Фортеця. – 2011. – 24 листоп. – С. 3.

109. **Маліш П.** Зло приходило під маскою добра: [голод 1932-33 рр. на Хмельниччині] // Поділ. вісті. – 2011. – 24 листоп. – С. 1.

110. **Валяровська Л.** Трагічні сторінки історії: [голод на Поділлі] // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2011. – 25 листоп. – С. 7.

IV. Література про голодомор в окремих районах та населених пунктах

Білогірський район

* * *

114. **Яцук В.** Свідки нашої історії // Життя і слово. – 2002. – 23 листоп.

115. **Ісаєнко Л.** Коли у вікна заглядав голод.../ Л. Ісаєнко, Н. Боденчук // Життя і слово. – 2004. – 18 груд.

116. **Кардаш С.** ...То карби на наших серцях // Життя і слово. – 2005. – 26 листоп.

117. **Кардаш С.** Голгофа страшної голодної смерті // Життя і слово. – 2008. – 13 серп.

118. **Яцук В.** Україна пам'ятає голод: спогади очевидців // Життя і слово. – 2008. – 27 серп.

119. **Романюк Є.** Пам'ятаю голод: [спогади очевидців] // Життя і слово. – 2008. – 1 жовт.

120. **Щур М.** Спогади очевидців [Ф.К. Боденчук із с. Ставок] // Життя і слово. – 2009. – 27 берез.

121. *Дозвольте згадати*: [спогади жителів с. Ставище] // Життя і слово. – 2009. – 25 листоп.

Віньковецький район

122. *Хмельницька* область: [спогади Поріцької Г.М., уродж. с. Великий Олександрів] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 1. – С. 223.

123. *Пам'ять* скривдженого дитинства: свідчення очевидців та потерпілих від Голодомору 1932-1933 рр. на Віньковеччині. – Віньківці: Віньковець район. друк., 2008. – 76 с.

124. *Спогади* свідків про голодомор 1932-1933 рр. у Віньковецькому районі. – [Б. м.: б. в.]. – 2008. – 67 с.

* * *

125. *Овчарук С.* Рятівні квасолини: Голодомор – 33-го [у Віньківцях] // Поділля. – 1993. – 28 квіт.

126. *Кузь П.* Серце щемить: [голодомор на Віньковеччині] // Сіл. новини. – 2003. – 25 лют.

127. *Рига П.* Страждала вся родина / розповідь свідка голодомору із Віньковець записав П. Кузь // Сіл. новини. – 2007. – 20 листоп.

128. *Козловська Л.* Очевидці про 33-й / спогади записала учениця Дашковець. НВК // Сіл. новини. – 2008. – 22 лют.

129. *Щербанюк В.* Нашадки, не допустіть повторення!: [спогади жителя с. Пилипи-Олександрівські] // Сіл. новини. – 2008. – 30 квіт.

130. *Пиріжок І.* Спогади, що болять до сьогодні // Сіл. новини. – 2008. – 2 трав.

131. *Гелетко Т.* Пам'ять скривдженого дитинства: [свідчення очевидців Віньковеччини] // Сіл. новини. – 2008. – 10 черв.

132. **Бойко А.** Ми звинувачуємо голодомор ... // Сіл. новини. – 2008. – 20 черв.

133. **Койдюк К.** Сумні спогади очевидців // Сіл. новини. – 2008. – 20 черв.

134. **Шуляков Т.** Пам'ять скривдженого дитинства: [свідчення очевидців] // Сіл. новини. – 2008. – 15 лип.

135. **Лисюк К.** Пам'ять скривдженого дитинства: [свідчення очевидців] // Сіл. новини. – 2008. – 5 серп.

136. **Тиртишний В.** Хлібзаготівлі... кулаком і наганом: [свідчення Віньковец. архіву] // Сіл. новини. – 2008. – 16 верес.

137. **Косяк В.** Знаємо, визнаємо, пам'ятаємо ..: [свідчення очевидців с. Осламово] // Сіл. новини. – 2009. – 16 січ.

138. **Салій І.** Уривки пам'яті про страшне минуле: [спогади Ганни Їжицької із Віньковець] // Проскурів. – 2011. – 1 груд. – С. 4.

Волочиський район

139. **Дударський А.В.** Історія села Кушнирівки. – Хмельницький, 2002. – 48 с.

Про голод – С. 15–17.

140. **Кара В.** Спогади про голодомор 1932-1933 років [Гвоздикової О.П. із с. Левківці] // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. – Хмельницький, 2004. – С. 99-100.

141. **Хмельницька** область: [спогади Малішевської Г.Й., уродж. с. Лозова] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 2. – С. 175.

142. **Волочиський район** в роки голодомору та політичних репресій: біобібліогр. довідка / Волочиська ЦРБ. – Волочиськ, 2010. – 8 с.

* * *

143. **Затворний В.** Хліб щоденний: [іст. нарис про голодомор] // Зоря. – 1993. – 4, 13, 16, 20, 27, 30 січ.

144. **Затворний В.** Голодомор – 33: свідки свідчать [з с. Купіль, Холодець] // Зоря. – 1993. – 28 лют.

145. **Чуба С.** Я, що пережив голодомор [житель с. Баглаї] // Поділ. вісті. – 1994. – 2 серп.

146. **Пам'ять** людська незнищенна: Голодомор у селах Сарнів і Куровечка // Зоря. – 2008. – 20 черв.

147. **Правду треба** знати: Голодомор у селі Ожигівці // Зоря. – 2008. – 15 лип.

148. **Збудуємо** негаснучий собор пам'яті: Голодомор у селі Лозова [свідчення очевидиці М.А. Дідич] // Зоря. – 2008. – 22 лип.

Городоцький район

149. **Телячий Ю.** Щоденник О.М. Радченко [жительки Городка] як джерело дослідження голодомору 1932-1933 рр. в Україні // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 39-43.

* * *

150. **Бобик К.** Все пам'ятаю, все...: [розповідь свідка голодомору з с. Мудриголови] // Поділ. вісті. – 1993. – 27 січ.

151. **Теклюк В.** «Я пам'ятаю ті страшні часи» // Городец. вісн. – 2004. – 27 листоп.

152. **Білан М.** Забуттю не підлягає // Городец. вісн. – 2008. – 30 трав.

153. **У селах** було сумно і тихо: [спогади про голодомор Белінського Б.Б. з Городка] // Городец. вісн. – 2008. – 4, 18 лип.

154. *Забирали усе*: [спогади О.І. Каліновського, жителя с. Велика Яромірка] // Городоц. вісн. – 2008. – 4 лип.

155. *Активісти* забирали все: [спогади про голодомор В.П. Войни, жительки с. Спасівка] // Городоц. вісн. – 2008. – 1 серп. – С. 5.

156. *Щастя*, що з сім'ї ніхто не помер: [свідчення Г. Карпачової, жительки с. Клинове] // Городоц. вісн. – 2008. – 1 серп.

157. *Все забирали* в колгосп: [спогади про голодомор О.М. Брили жительки с. Хоптинці] // Городоц. вісн. – 2008. – 15 серп. – С. 5.

158. *Дуже хотілося їсти*: [спогади Л.К. Школьник, жительки с. Хоптинці] // Городоц. вісн. – 2008. – 15 серп. – С. 5.

159. *Вивезли* весь урожай: [свідчення В.Й. Босака, жителя с. Сирватинці] // Городоц. вісн. – 2008. – 29 серп.

160. *Ми дуже* голодували // Городоц. вісн. – 2008. – 29 серп. – С. 5.

161. *Помирали* просто на вулицях: [свідчення О.І. Худи, жителя с. Старе Поріччя] // Городоц. вісн. – 2008. – 29 серп.

162. *Але їсти* хотілося дуже: [спогади Н. Лиховітер, жительки с. Сатанівка] // Городоц. вісн. – 2008. – 5 верес. – С. 5.

163. *Голод* – це страшно: [свідчення О.І. Бондара, жителя с. Купин] // Городоц. вісн. – 2008. – 5 верес.

164. *Лихо не обминуло*: [свідчення Г.С. Герця, жителя с. Скіпче] // Городоц. вісн. – 2008. – 5 верес.

165. *А наїстися* не могли: [свідчення М. Баран] // Городоц. вісн. – 2008. – 12 верес.

166. *Ми пам'ятаємо* це страшне лихоліття: [спогади Є. Лісової, жительки с. Купин] // Городоц. вісн. – 2008. – 12 верес.

167. *Хліба* не бачив ніхто: [свідчення А. Корпало, жительки с. Радковиця] // Городоц. вісн. – 2008. – 12 верес.

168. *Була біда*: [свідчення жителів м. Городок] // Городоц. вісн. – 2008. – 19 верес.

169. *Нам вдалося* вижити: [свідчення Г. Ковалко, жителя с. Борщівка] // Городоц. вісн. – 2008. – 19 верес.

170. *Від голодної смерті* врятувала корова: [свідчення Б. Бондар, жителя с. Веселець] // Городоц. вісн. – 2008. – 3 жовт.

171. *Все здали* у колгосп: [свідчення Г. Цвігну, жительки с. Веселець] // Городоц. вісн. – 2008. – 3 жовт.

172. *Люди не мали* що їсти: [свідчення М. Паламарчук, жительки с. Веселець] // Городоц. вісн. – 2008. – 3 жовт.

173. *Хліба не було*: [свідчення Ю. Гольник, жительки с. Борщівка] // Городоц. вісн. – 2008. – 3 жовт.

174. *Рятувалися* хто як міг: [свідчення Л. Возовик, жительки с. Клинове] // Городоц. вісн. – 2008. – 10 жовт.

175. *Будували ми*: [спогади Г. Рахаловської] // Городоц. вісн. – 2008. – 17 жовт.

176. *Люди опухали* від голоду: [спогади Л. Цесак] // Городоц. вісн. – 2008. – 17 жовт.

Деражнянський район

177. *Хмельницька* область: [спогади Головчук В.М., уродж. с. Радівці та Войтова І.Т., уродж. с. Коржівці] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 1. – С. 177, 220-221.

178. *Трагічні сторінки краю* // Деражнянщина древня і вічно юна: ілюстр. іст. нарис. – Тернопіль, 2008. – С. 12-13.

* * *

179. *Варгатий А.* Голодомор 1932-33 років на Деражнянщині // Вісн. Деражнянщини. – 1993. – 28 серп.

180. *Мендрик Р.* Геноцид забути – великий гріх!: [голодомор у Ясківцях] // Вісн. Деражнянщини. – 2006. – 7 листоп.

181. **Яхницька С.** Врятувалися від голодної смерті [в с. Черешенька] // Проскурів. – 2006. – 23 листоп.

182. **Серв П.** У круговерті долі: [спогади про голодомор М. Брушнівського, жителя с. Явтухи] // Вісн. Деражнянщини. – 2007. – 8 трав.

183. **Кохановський О.** Деражнянщина у 1930-1933 роки: голод у краї мовою док. та очевидців подій // Вісн. Деражнянщини. – 2007. – 20, 24, 27 листоп., 1 груд.

184. **Варгатий А.** «Їх літа обривались в катівнях червоного мороку»: спогади однієї з найстаріших жительок с. Нижнього [Г. Чорної] // Вісн. Деражнянщини. – 2007. – 24 листоп.

185. **Кохановський О.** Чи є ціна такій дорогій ціні ?!.: [очевидці голодомору свідчать] // Вісн. Деражнянщини. – 2008. – 1 серп.

186. **Вишнівська С.** Чорні тридцяті у Копачівці: (спогади очевидців Голодомору та репресій) // Вісн. Деражнянщини. – 2008. – 14 листоп.

Дунаєвецький район

187. **Кордон А.** Голодомор 1933 року в Чанькові // Дунаївці: їх роль і місце в історії Поділля: тези доп. респ. наук. конф. – Дунаївці, 1993. – С. 88-89.

188. **Добровольська Л.** Буремні 30-і у Великій Побійній // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.-краєзн. конф. – К., 1997. – С. 109-110.

189. **Канюс К. В.** Голодомор у Терновій // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.-краєзн. конф. – К., 1997. – С. 108.

190. **Лігоцький А.** Голодомор 1933 р.: свідчать підлісно-мукарівчани // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.-краєзн. конф. – К., 1997. – С. 103–105.

191. **Прокопчук В.** Архівні матеріали ЗАГСУ про голодомор 1932-1933 рр. на Дунаєвеччині // Хмельниччина: роки становлення та поступу (1937-1997): матеріали Всеукр. наук., іст.- краєзн. конф. – Хмельницький, 1997. – С. 276-279.

192. **Прокopcук Т.** Голод 1932-1933 рр. на Дунаєвеччині // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.- краєзн. конф. – К., 1997. – С. 98-101.

193. **Пужанівська Є.** Страхіття голодомору [в селах Маліївці і Слобідка-Малієвецька] // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.-краєзн. конф. – К., 1997. – С. 101-102.

194. **Срюбка М.** Виручали гриби і бурячиння: [свідчення жителя Балина] // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук.-краєзн. конф. – К., 1997. – С. 102-103.

195. **Федоришина Л.** Згадують блищанівчани // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: матеріали наук. краєзн. конф. – К., 1997. – С. 105-107.

196. **Прокopcук В.** Лисець: іст.-краєзн. нарис / В. Прокopcук, Ю. Телячий. – К.: Рідний край, 1998. – 96 с.

Про голод – С. 35–37.

197. **Прокopcук В. С.** Два села-одна доля. – Кам'янець-Поділ.: ОНУМ, 2001. – 272 с.

Про голодомор у селах Блищанівка та Михайлівка. – С. 83–87.

198. **Хмельницька** область: [спогади Пацірук Л.М., уродж. с. Тинна] // Український голокост 1932–1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 1. – С. 179-182.

199. **Іванович Л.** Спогади свідка голодомору 1932-1933 рр. на Поділлі [Т.П. Трембіцької з с. Голозубинці] // Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: соц.-демогр. та екон.-правові аспекти: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2007. – С. 135-139.

200. **Кузьмінський В.** Нестеровецьке повстання і голодомор: спогади та док. про 20-30-і рр. ХХ ст. на Дунаєвеччині. – Кам'янець-Поділ.: ФОП Сисин О.В., 2010. – 605 с.

* * *

201. **Прокончук Т.** Голод (за споминами очевидців) // Дунаєвец. вісн. – 1996. – 21, 23, 28 листоп.

202. **Про зафіксовані** випадки голодування в районі: Таємне донесення працівників ДПУ секретареві Дунаєвец. райпарткому і райвиконкому, квіт. 1933 р. // Дунаєвец. вісн. – 1998. – 22 жовт.

203. **Голод** у спогадах дунаєвчан // Дунаєвец. вісн. – 2003. – 17 трав.

204. **Антонюк А.** Усім бідам наперекір / розмову зі свідком голодомору 32-33 рр. з с. Залісці вів В. Добровольський // Дунаєвец. вісн. – 2007. – 16 січ.

205. **Оліфер В.** Згадуючи про голодомор 30-х.: [спогади очевидців] // Дунаєвец. вісн. – 2007. – 22 лист.

206. **Зубрицька Т.** Свідки Голодомору [с. Слобідка-Рахнівська] / В. Оліфер, А. Лігоцький // Дунаєвец. вісн. – 2007. – 6 груд.

207. **Лемешко Л.** Зустріч із свідками Голодомору // Дунаєвец. вісн. – 2008. – 21 лют.

208. **Дунаєвеччина** в роки голодомору // Дунаєвец. вісн. – 2008. – 6 берез. – С. 6.

209. **Льєва М.** То був страшний навмисний голод: [спогади очевидця] // Дунаєвец. вісн. – 2008. – 5 черв.

Ізяславський район

* * *

210. **Бондарчук І.** Чорні сторінки в історії М'якотів // Зоря Надгориння. – 2007. – 6 груд.

211. **Левицька Л.** Розсекречена пам'ять: [докум. свідчення] // Зоря Надгориння. – 2007. – 6 груд.

212. **Кравчук В.** Болять у серці ті літа: [спогади очевидця з с. Нове Село] // Зоря Надгориння. – 2007. – 13 груд.

213. **Ковальчук М.** Чорні жахіття голодних тридцятих / розмову з свідком, жителем м. Ізяслава вів В. Кравчук // Зоря Надгориння. – 2008. – 17 січ. – С. 4.

214. **Острів В.** Історія голоду: селянам дали два роки пільг, а потім забрали усе: [спогади очевидця голодомору] // Пульс. – 2011. – 25 листоп. – С. 4.

Кам'янець-Подільський район

215. **Завальнюк О. М.** Кам'яначчина і всеукраїнський голодомор 1932-1933 рр. // Кам'яначчина в контексті історії Поділля: наук. зб. – Кам'янець-Поділ., 1998. – Т. 2. – С. 46-48.

216. **Маркова С.** Населені пункти Кам'яначчини в період голодомору 1932-1933 рр. // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету: іст. науки. Вип. 2 (4). – Кам'янець-Поділ., 1998. – С. 191-194.

* * *

217. **Красуцький М.** Якби мертві заговорили...: того трагіч.-жахливого 1933 року від голоду померли не одна тисяча кам'яначан... // Прапор Жовтня. – 1989. – 6 трав.

218. **Алексєєва Т.** Померлих не оплакували: [голод в Кам'янці-Поділ.] // Прапор Жовтня. – 1990. – 14 лип.

219. **Кушнір Б.** Голодомор на Поділлі: спогади [жителя с. Станіславівка] // Писанка. – 1993. – № 2. – С. 25.

220. **Завальнюк О.** Кам'яначчина і всеукраїнський голодомор 1932-1933 рр. // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2000. – 24 листоп.

221. **Кисляк І.** Гуменці пам'ятають: [спогади жителів] // Фортеця. – 2008. – 27 берез. – С. 3.

222. **Томчишена Н.** Пам'ять стукає в серця: [очевидці згадують] // Край Кам'янецький. – 2008. – 25 лип.

223. **Гужальський Б.** Гіркі спогади [Л. Посидюк, жительки с. Гуменці] // Край Кам'янецький. – 2008. – 10 жовт. – С. 4.

224. *Свідчать очевидці* [Г. Качур, Г. Бабленюк, жителі сіл Велике Залісся та Супрунківці] // Край Кам'янецький. – 2008. – 17 жовт. – С. 5.

225. *Не згасне свічка* скорботи: [спогади жителів сіл Сокіл, Стара Ушиця, Китайгород, Гуменці] // Край Кам'янецький. – 2009. – 27 лист. – С. 4.

226. *Голод* 1932-1933 рр. на Кам'яначчині в спогадах очевидців // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2010. – 26 лист.

Красилівський район

227. *Красилівський* район Кам'янець-Подільської обл.: [спогади жителя с. Вереміївки Дейнеки П.] // Злочин / упоряд. П. Кардаш. – Мельбурн; К., 2003. – С. 138; Голод 1933 року в Україні: свідчення про винищення Москвою укр. селянства. – Дніпропетровськ; Мюнхен, 1993. – С. 125-127.

228. *Подра О.* Голодомор на Красилівщині // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-прак. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. – Хмельницький, 2004. – С. 97-99.

229. *Голодомор* та репресії на Красилівщині: матеріали 16-ї район. учнів. красзн. конф. 30.11.2007. – Хмельницький: Вид-во А. Цюпак, 2008. – 136 с.

* * *

230. *Косюк Г.* «... За кілька місяців вони втратили четверо дітей...»: [із спогадів В. Гарнаги] // Красилів. вісн. – 2004. – 27 листоп.

231. *Коцюк Л.* Свідчення очевидців Голодомору 1932-1933 рр. [Г.І. Репецької з с. Заслучне] // Красилів. вісн. – 2008. – 28 берез.

232. *Того болю* не утихомирять століття: [спогади жителів району] // Красилів. вісн. – 2008. – 11, 18, 25 лип.; 1 серп.

233. *Спогади* Миколаєнко В.А. з м. Красилів // Красилів. вісн. – 2008. – 26 верес.

234. *Байдич О.* Красилівщина в 1932-1933 роки // Красилів. вісн. – 2008. – 21 листоп.

Летичівський район

235. *Меджибізький* район на Вінниччині: [спогади Безручко П. про голодомор в селах Шрубків і Митківці] // Злочин / упоряд. П. Кардаш. – Мельбурн; К., 2003. – С. 144.

236. *Трагічні сторінки* Голодомору на Летичівщині (1932-1933 рр.): інформ.-бібліогр. та метод. матеріали до 75-річчя голодомору в Україні у 1932-1933 рр. – Летичів: ЦРБ, 2007. – 15 с.

237. *Землі моєї біль:* Голодомор 1932-1933 років / запис Е.Т. Мазур. – Лисогірка, 2008. – 32 с.

238. *Брицький П.П.* Меджибіжчина в період голодомору 1932-1933 років // Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка. Вип. 1V. – Хмельницький, 2010. – С. 39-44.

* * *

239. *Левков А.* Безкровна війна: [про голодомор у с. Шрубків] // Летичів. газ. – 1993. – 9 черв.

240. *Савенко В.* Голодомор 1932-1933 років у Шрубкові // Летичів. газ. – 1993. – 4, 11 серп.; 11 верес.; 27 жовт.

241. *Хлестун К.* Очевидці згадують: [свідчення про голодомор жителів с. Шрубків] // Летичів. газ. – 1999. – 4 лют.

242. *Михлик З.* Слідами голодомору 1933-го [в селах Попівці і Суслівці] // Летичів. газ. – 2002. – 23 листоп.

243. *Медведчук Г.* Правда. Гірка, пекуча, печальна // Летичів. газ. – 2003. – 22 лист.

244. *Пам'ять* вже розпочалася в часі прожитих літ: [спогади про голодомор 1933 р. Іванова О.П., жителя с. Бохни] // Провінція. – 2007. – 22 лют.

245. **Стаднік Н.** У Попівцях пам'ятають голод // Провінція. – 2007. – 8 листоп.

246. **Борисов В.** Голодомор – 33 мовою документів та у спогадах очевидців // Провінція. – 2007. – 22 листоп.

247. **Лісінська К.** Гіркі спогади дитинства // Летичів. газ. – 2008. – 4 лип.

248. **Лісінська К.** Мовою архівних документів / К. Лісінська, Н. Кліманська // Летичів. газ. – 2008. – 1 серп.

249. **Борисов В.** 1933 рік у нашій пам'яті та нашій історії // Провінція. – 2008. – 7 серп.

250. **Вони стали жертвами** жахливого злочину: [списки мешканців р-ну, які померли внаслідок голодомору 1932-1933 рр.] // Летичів. газ. – 2008. – 26 верес.; 17 жовт.

Новоушицький район

251. **Хмельницька** область: [спогади Каспрової Г.П., уродж. с. Балабанівка] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 3. – С. 153-154.

* * *

252. **Ніч над Дністром:** Голодомор [у с. Куражин] // Наддністрян. правда. – 1992. – 5, 16 груд.

253. **Кривавий ранок** // Наддністрян. правда. – 1993. – 6, 10, 13 лют.

254. **Крило голодомору** // Наддністрян. правда. – 1993. – 30 черв.

255. **Гіда Н.** Звертаймося до минулого, щоб вибудувати майбутнє // Наддністрян. правда. – 2007. – 17 листоп.

256. **Вимогливий погляд** історії: [голод 1932-33 рр. у с. Вільховець] // Наддністрян. правда. – 2008. – 27 трав.

257. **Василашко В.** Пам'ять буде вічною: страта голодом: [живі сторінки р-ну] // День. – 2010. – 19-20 листоп. – С. 8.

Полонський район

258. **Яцук П.** Терновий вінок полонської правди // Полонне: історія і сучасність. – Полонне, 2006. – С. 133-141.

259. **Інтерв'ю** SW 89 Прокопчук В.Й. [з с. Кустівці] // Великий голод в Україні 1932-1933 рр.: свідчення очевидців для комісії конгресу США. – у 4-х т. – К., 2008. – Т. 3. – С. 286-297.

260. **Свідчення** очевидців: [О.В. Цимбалюк з с. Велика Березна] // Голодомор геноцид українського народу 1932-1933. – К., 2008. – С. 22.

* * *

261. **Мельничук П.** Якби не голодомор: [про страшні наслідки голоду 1932-1933 рр. в селах р-ну] // Новий шлях. – 1990. – 9 серп.

262. **Михайлик В.** Вимирали цілі села // Поділ. вісті. – 2005. – 29 листоп.

263. **Дупелич С.** Не забуває Україна своїх трагічних сторінок // Новий шлях. – 2007. – 27 листоп.

264. **Калюк Л.** Страшні роки голодоморів // Новий шлях. – 2010. – 2 берез.

265. **Козак А.** На кістках репресованих: [спогади про голодомор 1932-33 рр. Томашевського М.А. із с. Буртин] // Пульс. – 2010. – 19 листоп. – С. 4: фото.

266. **Кобильчак Г.** Голодомор на Полонщині // Новий шлях. – 2010. – 26 листоп.

Славутський район

267. **Терновий В.** Це було на Славутчині в 30-х.: публіцист.-докум. вид. – Славута, 1993. – 45 с.

268. **Поліщук І.** Нариси історії Правутинів / І. Поліщук, Д. Глушанець. – Славута, 1995. – 87 с.

Про голодомор. – С. 43–45.

269. **Голодомор**, чистки і репресії у 30-х роках // Ковальчук С. Славута. Минуле і сучасне / С. Ковальчук, А. Ковальчук. – К., 2003. – С. 99-103.

270. **Вихованець Т.В.** Голодомор на Славутчині мовою документів // Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка. Вип. 1V. – Хмельницький, 2010. – С. 135-144.

* * *

271. **Яценюк В.** Згадаємо поіменно // Трудівник Полісся. – 1990. – 13 лип.

272. **Савчук І.** Регіт смерті в мирний час // Трудівник Полісся. – 1990. – 19 груд.

273. **Сапожник О.** Цього забути не можна // Трудівник Полісся. – 1992. – 11 квіт.

274. **З матеріалів** районної теоретичної конференції на тему: «Голод 1932-1933 рр. на Славутчині» // Трудівник Полісся. – 1993. – 30 жовт.

275. **Терновий В.** Щоб більше не повторилося зло... // Трудівник Полісся. – 1993. – 13 листоп.

276. **Сапожник О.** Цього забувати ніколи не можна!: [про голодомор у с. Глинники] // Нетішин. вісн. – 1998. – 22 січ.

277. **Ковальчук С.** Минає час ...: голод 1932-1933 рр. на Славутчині // Славутчина. – 1999. – 27 лют.

278. **Сапожник О.** Історія нашого краю // Нетішин. вісн. – 2001. – 3, 10, 17 листоп.

279. **Голодомор** на Славутчині 1932-1933 рр. // Пульс. – 2007. – 22 листоп.

280. **Климчик О.** Голод у Киликієві / записав О. Ляшок // Трудівник Полісся. – 2007. – 23 листоп.

281. **Свідчення**, спогади очевидців голодомору сіл Славутчини / зібрала В. Чумак // Трудівник Полісся. – 2007. – 23 листоп.

282. **Яценюк В.** Згадаємо поіменно: [про голодомор 1932-1933 рр. в с. Крупець] // Пульс. – 2008. – 17 січ.; 17 берез.

283. **Гаврилюк О.** Пам'ятаю: [спогади очевидця з с. Полянй] // Трудівник Полісся. – 2008. – 29 серп.

284. **Свідчення** документальні: до 75 роковин голодомору // Трудівник Полісся. – 2008. – 29 серп. – С. 6.

285. **Іванюк Б.** Гірка сповідь [про голодомор 1932-1933 рр. жителя с. Колом'є] // Трудівник Полісся. – 2009. – 24 квіт. – С. 4.

286. **Ковальчук С.** Голодомор на Славутчині мовою документів // Пульс. – 2009. – 26 лист. – С. 3.

287. **Берковський В.** Нове дослідження Голодомору 1932–1933 років на Славутчині: перебіг подій // Трудівник Полісся. – 2010. – 25 лист.; 2 груд.

288. **Славутчина і голод** // Перспектива. – 2011. – 26 листоп. – С. 4.

289. **Шевченко Т.** «Дочка ворога народу» вижила у голодомор: [спогади Ганни Прокопчук із с. Лисиче] // Трудівник Полісся. – 2011. – 8 груд. – С. 8.

290. **Ковальчук С.** Про причини Голодомору 30-х років // Пульс. – 2012. – 24 лют. – С. 4; Поділ. вісті. – 2012. – 1 берез. – С. 2; 8 берез. – С. 2.

Старокостянтинівський район

291. **Ярмолюк М.** Нищення села напередодні 1933 року [с. Григорівка] // Голод 1933 року в Україні: свідчення про винищення Москвою укр. селянства. – Дніпропетровськ; Мюнхен, 1993. – С. 56-57.

292. *Постанова* Політбюро ЦК КП(б)У про хлібозаготівлі в Старокостянтинівському районі, 6 січня 1932 р. // Смертю смерть подолали: Голодомор в Україні 1932-1933 рр. – К., 2003. – С. 266-267.

293. *Хмельницька* область: [спогади Сачкової Є. С., уродж. Старокостянтинова] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 1. – С. 182-183.

294. *Хмельницька* область: [спогади Бендель М.З., уродж. с. Сербинівка] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 3. – С. 154-156.

295. *Хмельницька* область: [спогади Чепового В.А., уродж. с. Цимбалівка] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 4. – С. 331-332.

296. *Жертви* твої, рідний краю: зб. матеріалів регіон. краєзн. конф., присвяченої відзначенню 75-х роковин голодомору 1932-1933 рр. – Старокостянтинів, 2007. – 159 с.

* * *

297. *Сільські* заздрісники голодомор творили: [у с. Великі Мацевичі] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 5 черв.

298. *Василенко О.* Хоч радість легше пам'ятать, та треба пам'ятать і горе: [голодомор у с. Веснянка] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 12 черв.

299. *Кондратюк О.* З ярликом «куркуль» помирай з голоду: [спогади жительки с. Раштівки] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 30 черв.

300. *А поезда* целыми составами вывозят хлеб: [свідчення архіву Старокостянтинів. Голов. Політ. Упр.] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 28 серп.

301. *...І три* хрести на сонці: [свідчення-виписки із секрет. док. Старокостянтинів. райпарткому] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 4 верес.

302. *«Толпа* всю ночь молилась и плакала»: [голодомор в селах Іршики і Малишівка] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 25 верес.

303. *І свідчу*, і проклинаю: [спогади про голод жителів Самчики] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 6 жовт.

304. *...А діти* кричат, що хотят хлеба // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 29 груд.

305. *Лісовий М.* Курним шляхом голодомору // Життя Старокостянтинівщини. – 2000. – 25 листоп.

306. *Лісова Р.* Немов прокляття, був рік 33-й..: [спогади очевидців сіл Ладиги і Жабче] // Життя Старокостянтинівщини. – 2004. – 27 листоп.

307. *Сопронюк М.* Голодомор у нашій пам'яті // Життя Старокостянтинівщини. – 2005. – 30 лип. – С. 2.

308. *Гаврилюк О.* Хто ви, безневинно померлі в добу голодомору [в с. Веснянка] // Життя Старокостянтинівщини. – 2005. – 3 груд.

309. *Гірке* й жадане воскресіння: [спогади свідків голодомору] // Життя Старокостянтинівщини. – 2007. – 1 груд.

310. *Чорногод Ф.А.* «Село було глухе» / свідчення жительки с. Великі Мацевичі записала О. Грінченко] // Життя Старокостянтинівщини. – 2008. – 30 серп. – С. 2.

311. *Гуменюк М.* Прости Господи, прости: [за спогадами А. Шум, жительки с. Стецьки] // Життя Старокостянтинівщини. – 2008. – 18 жовт. – С. 3.

312. *Свідчення очевидців* [м. Старокостянтинова] // Наше місто. – 2009. – 19 листоп. – С. 3.

313. *Семенюк З.* Забуттю не підлягає: [спогади жителів] // Життя Старокостянтинівщини. – 2009. – 28 листоп. – С. 3.

Старосинявський район

314. **Козельський І.** Відродження правди про страхіття 33-го на Старосинявщині // Поділля і Південно-Східна Волинь в роки Визвольної війни сер. XVII ст.: матеріали Всеукр. іст.-краєзн. наук.-практ. конф. 19 верес. 1998 р. / І. Козельський, І. Никитюк. – Стара Синява, 1998. – С. 246-250.

315. **Козельський І.** Чорний птах гіркої пам'яті: сторінки голодомору на Старосинявщині Хмельниц. обл. // Голодомори в підрадянській Україні: (праці членів асоц. дослідників голодоморів в Україні). – К.; Л.; Нью-Йорк, 2002. – С. 459-494.

316. **Віче скорботи.** Старосинявський район / гол. ред. І.П. Русий; уклад.: С.В. Гринчук, Т.В. Григорець. – Хмельницький: ПП Мельник А.А. – 2008. – 145 с.

317. **Інтерв'ю** ЛН 41 Гоголь Т. [з смт Стара Синява] // Великий голод в Україні 1932-1933 рр.: свідчення очевидців для комісії конгресу США. – у 4-х т. – К., 2008. – Т.1. – С. 727–756.

318. **Вишнівська Г.І.** Моя розповідь – саме для цього: [спогади жительки с. Паплинці] // Село моє, ти – писанка подільська: альманах / ред.-упоряд. Л. Сердунич. – Хмельницький, 2009. – С. 62-64.

* * *

319. **Гординчук М.** «Пухли, не доїдали, сяк-так перебивалися...» // Колос. – 1992. – 9 верес.

320. **Гординчук М.** Біда не обминула жодного кутка // Колос. – 1992. – 7 жовт.

321. **Козік М.** Трудний час пережили: [спогади очевидця голодомору з с. Паплинці] // Колос. – 1993. – 20 лют.

322. **Муравіцька М.** А нас врятувала квасоля // Колос. – 1993. – 19 черв.

323. **Костик І.** Найтяжчий рік мого життя: [спогади свідка голодомору з с. Заставці] // Колос. – 1993. – 11 верес.

324. **1933**: трагедія голоду: [спогади жителів с. Карпівці] // Колос. – 1993. – 11 верес.
325. **Козельський І.** Відродження правди про страхіття 33-го... // Колос. – 1999. – 27 листоп.
326. **Сердунич Л.** «Як зараз бачу: звисають людські ноги» // Колос. – 2000. – 1 квіт.
327. **З болем** у серці земляки згадують ті страшні роки // Колос. – 2003. – 22 лют.
328. **Муравіцька М.** Живий свідок // Колос. – 2003. – 22 лют.
329. **Роздорожна Т.** «За колосся зібране нас били»: [спогади свідків голодомору] // Колос. – 2005. – 26 листоп.
330. **Правда** про голодомор: [спогади очевидців] // Колос. – 2006. – 25 листоп.
331. **Миколаєць Є.** «Цей голодомор ми ввібрали разом з молоком з грудей матері»: [спогад жительки с. Пилява] // Колос. – 2007. – 20 жовт.
332. **Кицун В.** З метою відновлення історичної справедливості: [голод на Старосинявщині та заходи по вшануванню пам'яті жертв голодомору] // Колос. – 2008. – 11 квіт.
333. **Шевчук С.** І ще скажу про голодомор: [спогади жителя с. Липки] // Колос. – 2008. – 22 серп.
334. **Демко О.** Геноцид українського народу // Колос. – 2008. – 12 верес.
335. **Вербоватий П.** «Як до нас на хутір прийшло кілька чоловік-комнезамівців»: [спогади уродженця с. Перекора] // Колос. – 2009. – 27 листоп.
336. **Біловус Н.** Сповідь: [спогади про голодомор М.В. Біловус із с. Паплинці] // Колос. – 2010. – 10 верес.

Теофіпольський район

337. *Колективізація* сільського господарства, репресії селян. Голодомор 1932-1933 рр. // Стасюк І.А. Історія міст і сіл Теофіпольського району Хмельницької обл. – Хмельницький, 2005. – Т. 1. – С. 46-53.

338. *Голодомор* 1932-1933 років на Теофіпольщині / уклад.: О. Юрчук, А. Пасека, З. Моцак. – Шепетівка, 2010. – 152 с.: іл.

* * *

339. *Голодомор* – довічний біль: [свідчення жителів с. Мар'янівка] // Життя Теофіпольщини. – 2007. – 15 лист.

340. *Лавренюк В.* Село на переломі: [голодомор в с. Ільківці] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 14 берез.

341. *Дворецька Г.* Голодний рік, голодний вік ..: [спогади очевидця з с. Малий Лазучин] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 6 черв.

342. *Андрощук Т.* Пам'ять покличемо у свідки: [спогади про голодомор очевидців з с. Лідихівки] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 20 черв.

343. *Мороз Н.* Волиця-Польова у 1932-1933 рр.: [спогади очевидців] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 4 лип.

344. *Іванчук Г.* «Нас вигнали з хати і льох завалили»: [голодомор 1932-1933 рр. с. Лютарівка] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 11 лип.

345. *Мороз Н.* Найбільш постраждало наше село: [спогади жителів с. Волиця-Польова] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 18 лип.

346. *Бобик Н.* А їсти завжди хотілося: [голодомор в с. Поляхове] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 8 серп.

347. *Пам'ятають* про Голодомор: [спогади очевидців сіл Катюржинці та Карабіїв] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 21 листоп.

348. *Пейда Л.* А їсти хотілося: [спогади про голод І. Мельника та М. Король із Теофіполя] // Життя Теофіпольщини. – 2009. – 25 листоп.

Хмельницький район

349. *Хмельницька* область: [спогади Гаврюшової Г.А., уродж. с. Редвинці та Мельничука В.В., уродж. С. Баслай] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 1. – С. 183-184.

* * *

350. *Лактіонов-Стезенко М.* Смак трави: [спогади жителя Лісові Гринівці Коваля Д.Г.] // Дніпро. – 2003. – № 1-2. – С. 137.

351. *Яхницька С.* Хроніка одного виродження: [спогади про голодомор в с. Терешівці] // Поділ. вісті. – 2007. – 11 груд.

352. *Голодомор* в селах Андрійківці, Печеськи: [спогади очевидців] // Прибуз. зоря. – 2008. – 24 жовт.

353. *Спогади, спогади...* [жителів Хмельниц. р-ну Рибчинської Г.П., Уроди Г.П., Яцькової Г.Д., Капітан К.Д.] // Прибуз. зоря. – 2009. – 21 серп. – С. 5.

354. *Маринчук О.* Очевидці розповідають ...: [голодомор у с. Миколаїв] // Прибуз. зоря. – 2010. – 10 груд.

Чемеровецький район

355. *Хмельницька* область: [спогади Брошневського І.М., уродж. с. Вільхівці та Юрчака М.С., уродж. с. Черче] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 1. – С. 177, 184-186.

* * *

356. *Кундис М.* Скорботні жнива 1932-1933-х років на Чемеровеччині // Нове життя. – 2002. – 4 груд.

357. **Рибак С.** Ми пам'ятаємо, ми засуджуємо: [спогади очевидців голодомору, зібрані школярами Чемеровеччини] // Нове життя. – 2007. – 30 листоп.

358. **Фурман М.Ф.** Ліс і річка рятували людей: [спогади жителя с. Залуччя] // Нове життя. – 2008. – 29 лют.

Шепетівський район

359. **Кіпран М.** Документи і спогади очевидців про голод 1932-1933 років на Шепетівщині // Велика Волинь: минуле й сучасне: (матеріали міжнар. наук.- краєзн. конф., жовт., 1994 р.) – Хмельницький, 1995. – С. 166-168.

360. **Хмельницька** область: [спогади Савіної В.П., уродж. с. Серединці] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 3. – С. 157-159.

361. **Інтерв'ю** ЛН 07 анонімна оповідачка [з с. Майдан-Лабунь] // Великий голод в Україні 1932-1933 рр.: свідчення очевидців для комісії конгресу США. – у 4-х т. – К., 2008. – Т. 1. – С. 169-174.

* * *

362. **Іванова Л.** І дивом вижила // Поділ. вісті. – 1993. – 27 січ.

363. **Кіпран М.** Щоб не повторилось трагічне минуле [1932-1933 рр.] // Шепетів. вісн. – 2000. – 28 листоп.; 5 груд.

364. **Яремчук А.** Наш край в період голодомору // Пульс. – 2004. – 12 лют.

365. **Петросян А.** Голодомор 1932-1933 років: [спогади очевидців] // Шепетів. вісн. – 2007. – 22 листоп.

366. **Лукашук О.** Голодомор 1932-1933 років на Шепетівщині // Шепетів. вісн. – 2007. – 27 листоп.

367. *Дубенська Н.* Незгасна свіча вічності / розповідь про голодомор 1932-1933 та 1946-1947 рр. на Шепетівщині записала Л. Сахнюк] // Шепетів. вісн. – 2008. – 13 берез. – С. 3.

368. *Онацька Г.* «Я бачила Голодомор 1933-го»: [спогади очевидиці з м. Шепетівки] // Шепетів. вісн. – 2008. – 5 черв. – С. 5.

369. *Шамрай М.* Діти 1933-го року // Шепетів. вісн. – 2008. – 31 лип. – С. 5.

370. *Лукашук О.* Голодомор на Шепетівщині // Шепетів. вісн. – 2011. – 24 лист. – С.11.

371. *Мазуркевич Г.* Досі стоїть перед очима мертве село / спогади мешканки Шепетівщини записала Є. Шеренгівська // Шепетів. вісн. – 2011. – 24 лист. – С. 3.

Ярмолинецький район

372. *Голодомор* та репресії на Ярмолинеччині 1932-1933 рр. – Ярмолинці, 2007. – 18 с.

373. *Голодомор* та репресії на Ярмолинеччині: [розповіді свідків голодомору]. – Ярмолинці, 2008. – 39 с.

* * *

374. *Фурман В.* Біль душі: жахлива правда / В. Фурман, І. Курбатова // Шкіл. світ. – 2007. – № 22.

375. *Москаленко В.* Від Покрови до Трійці: [свідчення свідків голодомору] // Вперед. – 2008. – 22 лют.

376. *Козак А.* Розповіла мати сину про голодомор: [спогади очевидиці Р.Ф. Козак] // Шкіл. світ. – 2008. – 15 серп.

377. *Гуменюк А.* Покличемо пам'ять у свідки: [спогади очевидців] // Вперед. – 2008. – 5 верес.

378. *Король Л.* З вірою в серці – через усе життя: [спогади про голодомор А.Т. Лисої з с. Пасічна] // Вперед. – 2009. – 27 листоп.; 4 груд.: фото.

379. **Фурман Б.** Жахлива трагедія століття: [спогади про голодомор М. Круковської з с. Вербка] // Вперед. – 2009. – 27 листоп.

380. **Фурман Б.** Дорога до правди: спогади жителів с. Шарівка // Вперед. – 2010. – 3 верес.

381. **Фурман Б.** Жахливі сторінки спогадів [очевидців голодомору із с. Солобківці] // Вперед. – 2010. – 3 груд.

Проскурів (м. Хмельницький)

382. **Інтерв'ю** SW 41 Козун В. [з м. Проскурів] // Великий голод в Україні 1932-1933 рр.: свідчення очевидців для комісії конгресу США. – у 4-х т. – К., 2008. – Т. 2. – С. 538-543.

383. **Інтерв'ю** SW 55 Юриняк А.Б. [з м. Проскурів] // Великий голод в Україні 1932-1933 рр.: свідчення очевидців для комісії конгресу США. – у 4-х т. – К., 2008. – Т. 2. – С. 752-762.

384. **Козак А.** Голодомор на Поділлі в 1932-1933 роках та в місті Проскурові // Голодомор 1932-1933 років в Україні: події та факти: матеріали наук.-практ. конф. (19 листоп. 2008 р.) / за ред.: А. Трембіцького, О. Погорільця, В. Парадній. – Хмельницький, 2009. – С. 156-169.

385. **Козловська І.** Голодомор 1932-1933 років в Україні. Проскурівський повіт. Місто Проскурів // Голодомор 1932-1933 років в Україні: події та факти: матеріали наук.-практ. конф. (19 листоп. 2008 р.) / за ред.: А. Трембіцького, О. Погорільця, В. Парадній. – Хмельницький, 2009. – С. 73-81.

* * *

386. **Середа О.** Вишита сорочка... на смерть // Слово Просвіти. – 2004. – 12-18 серп.

м. Нетішин

387. *Хмельницька* область: [спогади Ющука З.О., уродж. Нетішина] // Український голокост 1932-1933: свідчення тих, хто вижив / ред. Ю. Мицик. – К., 2005. – Т. 1. – С. 178-179.

* * *

388. *Вихованець Т.* Нарис історії Нетішина ХХ століття: [1932-1933 рр.] // Нетішин. вісн. – 2003. – 27 верес.

389. *Мороз О.* Був голод, і була смерть // Нетішин. вісн. – 2007. – 23 листоп.

390. *Жителі* колишніх сіл Нетішин та Солов'є – жертви голодомору 1932-1933 рр. // Нетішин. вісн. – 2003. – 27 лист. – С. 5.

V. Вшанування пам'яті жертв голодомору

391. *Злочин*, якому немає прощення: метод.-бібліогр. матеріали по вшануванню світлої пам'яті жертв голодомору / Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського; упоряд. В.І. Леонов. – Хмельницький, 1993. – 20 с.

392. *Пам'ять* про минуле – застереження на майбутнє. 2008 – Рік пам'яті жертв голодомору: інформ.-метод. матеріали. – Старокостянтинів, 2008. – 31 с.

393. *Пивоварова Є.* Діяльність установ культури і мистецтва області з відзначення 75-х роковин та вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років в Україні / Є. Пивоварова, К. Чабан // Збірник наукових праць. Вип. 3: за матеріалами VII регіон. наук.-теорет. конф. «Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка». – Хмельницький, 2009. – С. 39-43.

394. *Про районні заходи* у зв'язку з Днем пам'яті жертв голодоморів: розпорядження Волочис. райдержадмін. від 19 листоп. 2009 р. № 948/2009 р. // Офіційні неопубліковані документи Волочис. райради та райдержадмін.: бібліогр. покажч. – Волочиськ, 2009. – С. 13.

395. **Віталій М.** Досліджується голодомор // Поділ. вісті. – 1992. – 3 черв.

396. **Звернення** обласної державної адміністрації до місцевих органів влади, трудових колективів, громадських і політичних об'єднань, релігійних конфесій, до всього населення Хмельниччини [про участь в громадян. акції «Пам'ять» по вшануванню жертв голодомору 1933 р.] // Проскурів. – 1993. – 30 січ.

397. **Погинайко О.** «Не доведи, господи»...: [громад. акція «Пам'ять»] // Поділ. вісті. – 1993. – 2 берез.

398. **Гусар В.** Їхня смерть – не за ідею: [траур. мітинг в День пам'яті жертв голодомору в Летичеві] // Летичів. газ. – 1993. – 21 лип.

399. **Варгачий О.** Сумуємо і пам'ятаємо: [дні скорботи у населених пунктах обл.] // Поділ. вісті. – 1993. – 14 верес.

400. **Дні** скорботи і пам'яті жертв голодомору в Україні [і на Хмельниччині] // Поділля. – 1993. – 15 верес.

401. **Горбатюк В.** Чи буде вічною пам'ять? // Ровесник. – 1993. – 18 верес.

402. **Бондарчук Н.** Страшні роки. Голодна смерть. Пам'ять // Ровесник. – 1993. – 25 верес.

403. **Золотарьов В.** Нехай їм дзвони вічно дзвонять і будять пам'ять у живих...: [мітинг-реквієм пам'яті жертв голодомору у Хмельницькому] // Поділ. вісті. – 2000. – 28 листоп.

404. **Свіриц Л.** Трагічна сторінка історії: [акція пам'яті жертв голодомору і політ. репресій у Волочис. р-ні] // Зоря. – 2000. – 29 листоп.

405. **Чекман М.** Не допустити більше подібного: з виступу міськ. голови на мітингу по вшануванню пам'яті жертв голодомору // Проскурів. – 2001. – 30 листоп. – С. 2.

406. **Павлинська Т.** Минувшини чорні рядки і пам'яті світла скорбота ..: [скорбот. мітинг у Попівцях] // Летичів. газ. – 2002. – 23 листоп.

407. **Кицун П.** Пам'ять жертвам голодомору 1933: [Старосинявщині вшанує пам'ять жертв голодомору] // Колос. – 2003. – 29 берез.

408. **Радушинська О.** Сімдесят років після голоду: [вшанування пам'яті жертв голодомору і політ. репресій 1932–1933 рр. у Староконстантинові] // Новини Поділля. – 2003. – 27 листоп.

409. **Волощук В.** Вшанували пам'ять безвинно загублених: [мітинг до Дня пам'яті жертв голодомору у Славуті] // Трудівник Полісся. – 2003. – 28 листоп.

410. **Бершеда Т.** Жнива скорботи: [іст.-краєзн. акція, присвячена 70-річчю голодомору в Нетішині] // Нетішин. вісн. – 2003. – 29 листоп. – С. 5.

411. **Павлинський В.** Без права забути..: [захід по вшануванню жертв голодомору у Шрубків. сіл. б-ці] // Летичів. газ. – 2005. – 17 груд.

412. **Чернюк Р.** Незгасні свічі скорботи: [про худож.-докум. вист. «Розгойдані свічі скорботи», присвяч. жертвам голодомору, яка пройшла в обл. худож. музеї] // Проскурів. – 2006. – 9 листоп. – С. 14.

413. **Звернення** Славутської міської ради до Верховної Ради України щодо визнання голодомору 1932-1933 років актом геноциду проти українського народу: [прийнято на п'ятій сес. міськради від 9.11.2006 р.] // Пульс. – 2006. – 16 листоп.

414. **Гостинна Д.** «Ще крок до переосмислення української трагедії»: [в ін-ті МАУП відбувся мітинг-реквієм до Дня пам'яті жертв голодомору і політ. репресій] // Поділ. вісті. – 2006. – 28 листоп.

415. **Лізавенко К.** «Невиплакані сльози України»: [в обл. б-ці для юнацтва пройшла громад.-політ. акція до Дня пам'яті жертв голодомору] // Поділ. вісті. – 2006. – 28 листоп.

416. **Слободянюк Т.** Українську свічу вже не загасити...: [скорбот. хода в Хмельницькому до Дня пам'яті жертв голодомору і політ. репресій] // Поділ. вісті. – 2006. – 28 листоп.

417. **Визнано голод** в Україні геноцидом: [в ін-ті МАУП пройшла наук.-практ. конф. «Голодомор 1932-1933 рр. в Україні: іст.-правові та соц.-екон. аспекти»] // Проскурів. – 2006. – 30 листоп.

418. **Демків Б.** Вклонилися пам'яті загиблих від геноциду та комуністичних репресій українців [у Хмельницькому] // Проскурів. – 2006. – 30 листоп. – С. 1-3.

419. **Заради** майбутнього не забуваймо минулого: [мітинг-реквієм до Дня пам'яті жертв голодомору у Летичеві] // Летичів. газ. – 2006. – 2 груд.

420. **Собченко Г.** «Ти кажеш, не було голодомору?»: [год. скорботи у ЦРБ] // Летичів. газ. – 2006. – 2 груд.

421. **Співак А.** Пам'ять загиблим: [вшанування пам'яті жертв голодомору в с. Адампіль Старосиняв. р-ну] // Колос. – 2007. – 10 лют.

422. **Вершиніна О.** Скорботна пам'ять 33-го.: Голодомор – спрямована політика геноциду українського народу: [про вист. книг і док., присвячену Дню пам'яті жертв голодомору, організовану ХОУНБ ім. М. Островського і обл. держ. архівом] // Поділ. новини. – 2007. – 22 листоп.

423. **Доцюк В.** Невиплакані сльози України: [в Старо-константинові пройшла конф. «Жертви твої, рідний краю»] // Наше місто. – 2007. – 22 листоп.

424. **Тополенко М.** Наш ревний біль і жаль...: [у ТРК «Поділля-Центр» відбулась вист. «Скорботна пам'ять 33-го», підгот. ХОУНБ ім. М. Островського і обл. держ. архівом] // Поділ. кур'єр. – 2007. – 22-28 листоп.

425. **Антонюк Н.** Немов прокляття, ожива рік тридцять третій...: [про докум.-кн. вист. ОУНБ ім. М. Островського та держ. архіву «Скорботна пам'ять 33-го...» до Дня пам'яті жертв голодомору] // Поділ. вісті. – 2007. – 23 листоп.

426. **Бойко А.** Безкровна війна: [відзначення Дня пам'яті жертв Голодомору у Віньківцях] // Сіл. новини. – 2007. – 23 листоп.

427. **Вшановуємо** пам'ять жертв Геноциду українського народу [на Славутчині] // Трудівник Полісся. – 2007. – 23 листоп.

428. **Бондарчук О.** Пом'янімо безневинно загиблих: до 75-річчя голодомору в Україні // Поділ. новини. – 2007. – 24 листоп.

429. **Москалюк В.** Жертви твої, рідний краю: [теорет. конф. в ЦРБ] // Життя Старокостянтинівщини. – 2007. – 24 листоп.

430. **Газіна У.** Читачам про Голодомор: [год. пам'яті «Болючими стежками трагедії страшної» у б-ці с. Пилипи-Хребтіївські Новоушиц. р-ну] // Наддністрян. правда. – 2007. – 27 листоп.

431. **Константинова Л.** Святої правди голос: [вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-33 рр. у Шебутин. сіл. б-ці Новоушиц. р-ну] // Наддністрян. правда. – 2007. – 27 листоп.

432. **Розанова О.** Врожай 1933-го видався небачений. А жати було нікому...: репортаж із відзначення Дня пам'яті жертв голодомору [у Віньківцях] // Сіл. новини. – 2007. – 27 листоп.

433. **Слободянюк Т.** Голодомор: чорна сповідь моєї вітчизни і її затамований біль: 75 років тому Україна триста днів була без шматка хліба: [мітинг-реквієм у Хмельницькому] // Поділ. вісті. – 2007. – 27 листоп.

434. **Житинська Р.** Наш смуток у сьайві поминальних свіч: [всеукр. акція «Запали свічку!» у Шепетівці] // Шепетів. вісн. – 2007. – 29 листоп.

435. **Кардаш С.** ...Й сльозами окроплена пам'ять про кожного: [вшанування пам'яті жертв голодомору на Білогірщині] // Життя і слово. – 2007. – 29 листоп.

436. **Кравчук В.** Це наша вічна скорбота: [вшанування пам'яті жертв голодомору в Ізяслав. р-ні] // Зоря Надгориння. – 2007. – 29 листоп.

437. *Кучеренко А.* І нема їм сонця стільки літ: [вшанування пам'яті жертв голодомору у Ізяслав. РДБ] // Зоря Надгориння. – 2007. – 29 листоп.

438. *Маньковська Н.* Відзначаючи 75-і роковини трагедії України: [вшанування жертв голодомору на Шепетівщині] // Шепетів. вісн. – 2007. – 29 листоп.

439. *Миколайчук П.* І схилились перед пам'яттю невинно загиблих від голодомору: [акція «Запали свічку» в Деражні] // Життя міста. – 2007. – 29 листоп.

440. *Леськів Г.* Не стерти з пам'яті: [вшанування пам'яті жертв голодомору с. Дзеленці Волочис. р-ну] // Зоря. – 2007. – 30 листоп.

441. *Шаля В.* Розгойдані дзвони пам'яті: [заходи по вшануванню жертв голодомору у б-ках Волочис. р-ну] // Зоря. – 2007. – 30 листоп.

442. *Вознюк С.* До 75-ліття голодомору в Україні: [проведення заходів у навч. закладах обл.] // Майбуття. – 2007. – листоп.

443. *Вінничук Г.* Ми не маємо права мовчати: [мітинг-реквієм у Летичеві до 75-річчя голодомору] // Летичів. газ. – 2007. – 1 груд.

444. *Москалюк В.* Наш вічний біль і пекучий докір: [вшанування пам'яті жертв голодомору] // Життя Старокостянтинівщини. – 2007. – 1 груд.

445. *Наш вічний біль* і пекучий докір: [фоторепортаж з мітингів-реквіємів в селах Малий Чернятин, Раштівка, Воронківці, Веснянка] // Життя Старокостянтинівщини. – 2007. – 1 груд.

446. *Маринчак Н.* Таке не повинно повторитись: [заходи Новоушиц. ЦРБ по вшануванню пам'яті жертв Голодомору 1932-33 рр.] // Наддністрян. правда. – 2007. – 4 груд.

447. *Рикун Л.* Хай буде світлою пам'ять: [урок пам'яті у Новоушиц. ЦРБ] // Наддністрян. правда. – 2007. – 4 груд.

448. **План районних** заходів на 2007-2008 роки у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні: [Чемерівці] // Нове життя. – 2008. – 25 січ.

449. **За вагомий внесок** у дослідження голодоморів в Україні, активну громадську діяльність з метою вшанування пам'яті жертв трагедії: Указ Президента України від 21 листоп. 2007 № 1132/2007 // Літ. Україна. – 2008. – 31 січ. – С. 2.

Із змісту: Орденом «За заслуги» III ступ. нагороджено Мацька Віталія Петровича – доцента Хмельницького економічного університету.

450. **Районні** заходи у зв'язку із 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні // Красилів. вісн. – 2008. – 2 лют.

451. **Поберецька А.** Голодомор в Україні: [круглий стіл, присвячений вшануванню пам'яті жертв голодомору на Чемерівщині] // Нове життя. – 2008. – 15 лют.

452. **Міцишин В.** У пам'яті – навічно: [заходи Кам'янець-Поділ. райдержадмін. по вшануванню жертв Голодомору] // Край Кам'янецький. – 2008. – 20 берез.

453. **Букіна Т.** Смерть косила нещадно: [захід у б-ці с-ща Базалія Вінковец. р-ну] // Сіл. новини. – 2008. – 8 квіт.

454. **Урода Б.** Ми звинувачуємо!: [у Кам'янці-Поділ. відкрито вист.-експозицію «Ми звинувачуємо! Голодомор 1932-33 років в Україні – геноцид українського народу»] // Край Кам'янецький. – 2008. – 23 трав. – С. 2.

455. **Вікарчук Ю.** Історія в експонатах: [відкр. пересувної фотодокум. вист. «Ми звинувачуємо! Голодомор 1932-1933 рр. – геноцид українського народу» у Волочиську] // Зоря. – 2008. – 25 лип.

456. **Безверхня Н.** Пам'ять – історія народу: [заходи в Старосиняв. р-ні] // Колос. – 2008. – 1 серп.

457. **Голодомор** – геноцид українського народу: [презентація вист. у приміщенні Ізяслав. РБК] // Зоря Надгориння. – 2008. – 21 серп.

458. *Сологуб Л.* Рана, що болить і досі ...: [у Старосиняв. РБК презентовано вист. про голодомор] // Колос. – 2008. – 5 верес.

459. *Немет А.* «Скажемо: «Ні голодомору!»: [заходи у «Родинному домі» приурочені пам'яті померлих під час Голодомору] // Проскурів. – 2008. – 16 жовт. – С. 15.

460. *Юрченко Г.* «Запали свічку» – пам'ять про трагедію: [вшанування пам'яті жертв голодомору на Чемеровеччині] // Нове життя. – 2008. – 28 листоп.

461. *Бендюг В.* Назвати усіх поіменно: [у Хмельницькому відбулася всеукр. наук.-теорет. конф. «Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка»] // Проскурів. – 2009. – 26 листоп. – С. 3.

462. *Гончарук О.* Вшановуючи пам'ять безневинно загиблих: [заходи у Чемеровец. р-ні] // Нове життя. – 2009. – 20 берез.

463. *Іванець О.* Минувшини чорні рядки і пам'яті світла скорбота: [заходи по вшануванню жертв голодомору в б-ках Старосиняв. р-ну] // Колос. – 2009. – 8 трав.

464. *Бондарчук О.* Ціна життя була висока ...: [вшанування жертв голодомору на Старосинявщині] // Колос. – 2009. – 21 серп.

465. *Хмельничани* вшановують пам'ять жертв голодомору // Поділ. вісті. – 2009. – 24 листоп.

466. *Добровольський В.* Не дай боже, таке пережити ...: [вшанування пам'яті жертв голодомору на Хмельниччині] // Поділ. вісті. – 2009. – 1 груд.

467. *Демків Б.* Ця трагедія повинна об'єднувати: у Хмельницькому й по всій Україні пройшли скорботні акції до Дня пам'яті жертв Голодомору // Проскурів. – 2009. – 3 груд. – С. 1, 3.

468. *Світло очищення:* [священнослужителі м. Дунаєвці провели спільну панахиду за душами померлих від голоду] // Фортеця. – 2009. – 3 груд. – С. 4.

469. **Косюк Г.** «Мій скам'янілий крик душі»: [мітинг-реквієм у Красиліві] // Красилів. вісн. – 2009. – 4 груд.

470. **Мальчук В.** Людської пам'яті велику свічку запалили..: [день пам'яті жертв голодомору на Славутчині] // Трудівник Полісся. – 2009. – 4 груд. – С. 2.

471. **Павлинський В.** Хай же душі їхні зі святими спочивають: [вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. на Летичівщині] // Летичів. газ. – 2009. – 4 груд. – С. 7.

472. **Гнатуць Л.** Книга нашої пам'яті: [презентація «Національної книги Пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. Хмельницька область» у Новоушиц. район. б-ці] // Наддністрян. правда. – 2009. – 8 груд. – С. 2.

473. **Гординський В.** Зізнання про голодомор: [Упр. СБУ у Хмельниц. обл. подарувало книгозбірням Хмельниччини кн. із розсекреченими даними про голод 1932-1933 рр.] // Поділ. вісті. – 2010. – 27 трав.

474. **Козак І.** Вулична виставка [у Хмельницькому] розповіла про голодомор // Голос України. – 2010. – 26 листоп. – С.10.

475. **Хо́да пам'яті** Голодомору [у Славуті] // Пульс. – 2010. – 3 груд. – С. 3.

476. **Царик О.** Пам'ять про невинно убієнних – невмируща: (мітинг-реквієм до Дня пам'яті жертв голодоморів та політ. репресій у Шепетівці) // Шепетів. вісн. – 2010. – 2 груд. – С. 2.

477. **Ленюк О.** Місто [Кам'янець-Поділ.] вшановує пам'ять жертв голодомору 1932-1933 років // Кам'янець-Поділ. вісн. – 2011. – 25 лист. – С. 7.

478. **Пакулько Г.** Вічний символ нашої скорботи: [вшанування пам'яті жертв голодомору у Хмельницькому] // Поділ. вісті. – 2011. – 29 листоп. – С. 1.

479. **Світла Є.** Дзвони пам'яті: [мітинг-реквієм вшанування жертв голодомору та політ. репресій 1932-1933 рр. на Шепетівщині] // Шепетів. вісн. – 2011. – 1 груд. – С. 1, 2.

480. **Тоді урятував хліб**, тепер врятує пам'ять: [вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. у Хмельниць-

кому] // Проскурів. – 2011. – 1 груд. – С. 1, 4.

481. **Войтюк Л.** Запалили свічки пам'яті: [скорбот. заходи у Волочиську] // Зоря. – 2011. – 2 груд.

482. **Запалили свічку пам'яті...** [мітинг, приурочений пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. в смт. Вільківці] // Сіл. новини. – 2011. – 2 груд. – С. 1.

483. **Пам'ять жалю додає:** [День пам'яті жертв Голодомору у Ярмолинцях] // Вперед. – 2011. – 2 груд. – С. 2.

484. **У Славуті** вшановують пам'ять жертв Голодомору // Пульс. – 2011. – 2 груд. – С. 3.

Пам'ятні знаки

485. **Гладун І.** В пам'яті народній: [відкр. пам'ятного знака жертвам Голодомору 1932-33 рр. в м. Староконстантинові] // Життя Старокостянтинівщини. – 1993. – 15 верес.

486. **Козельський І.** «Це було жахливо, щоб на нашій, такій родючій землі людина не могла вижити...»: [відкр. пам'ятника жертвам голодомору в с. Пишки Старосиняв. р-ну] // Колос. – 2003. – 29 листоп.

487. **Рудковська Л.** Жертвам голодомору і репресій: [про меморіал. комплекс у Нетішині] // Енергобудівник. – 2007. – 6 квіт. – С. 2.

488. **Оліфер В.** Знак нашої пам'яті: [про відкр. пам'ятного знаку жертвам голодомору в с. Нестерівці] // Дунаєвец. вісн. – 2007. – 29 листоп.

489. **Слободянюк Т.** Повернення: [у с. Нестерівці Дунаєвец. р-ну відкрито мемор. знак пам'яті жертв голодомору та політ. репресій] // Поділ. вісті. – 2007. – 30 листоп.

490. **Вберези,** Боже, нас від подібного: [відкр. пам'ятного знаку «Жертвам голодомору 1932-33 рр.» в с. Тростянець] // Городец. вісн. – 2008. – 12 квіт.

491. **Завадська В.** Голодна смерть селом ходила ...: [в с. Комарівці Славут. р-ну встановлено пам'ятний знак-монумент] //

Трудівник Полісся. – 2008. – 18 квіт.

492. **Гончарук Ю.** У Вівсі встановлено пам'ятний Хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років [Чемеровец. р-н] // Нове життя. – 2008. – 25 квіт.

493. **Свіриц Л.** Увіковічили пам'ять: [відкрито пам'ятний знак жертвам голодомору в с. Поляни Волочис. р-ну] // Зоря. – 2008. – 16 трав.

494. **Гнатишко Л.** ... І пам'яті свіча не згасне: [мітинг-реквієм і освячення пам'ятника жертвам голодомору 1932-33 рр. у с. Малиничі Хмельниц. р-ну] // Поділ. вісті. – 2008. – 20 трав.

495. **Франкова Н.** Хрест жертвам Голодомору [у с. Ломаченці Віньковоц. р-ну] // Сіл. новини. – 2008. – 23 трав.

496. **Дем'янчук В.** Жертвам Голодомору [встановлено пам'ятник у с. Стригани Славут. р-ну] // Пульс. – 2008. – 29 трав.

497. **Міщук О.** У Мирутині вшанували жертв Голодомору: [відкр. пам'ятного знаку в селі Славут. р-ну] // Трудівник Полісся. – 2008. – 20 черв.

498. **Бабич В.** Не забувайте історії свого народу: [у с. Красноставці Чемеровец. р-ну встановлено пам'ятний знак-хрест жертвам голодомору та репресій] // Нове життя. – 2008. – 20 черв.

499. **Віннічук Г.** Як пам'ять, як наказ, як застереження...: [відкр. пам'ятного Хреста жертвам Голодомору на Летичівщині] // Летичів. газ. – 2008. – 25 лип.

500. **Гостинна Д.** Летичівщина поминає ...: [встановлено пам'ятний знак – дубовий хрест на вшанування жертв голодомору] // Поділ. вісті. – 2008. – 25 лип.

501. **Миколаєнко Н.** Поставили пам'ятний знак [в с. Великий Лазучин Теофіпол. р-ну] // Життя Теофіпольщини. – 2008. – 25 лип.

502. **Жертвам** голодомору: [відкр. пам'ятного знаку в с. Голосків] // Край Кам'янецький. – 2008. – 1 серп.

503. «*Надмогильні* хрести, мов заламані руки»...: [відкр. пам'ятного знаку в с. Рідкодуби Хмельниц. р-ну] // Прибуз. зоря. – 2008. – 15 серп. – С. 3.

504. *Пшенична Г.* Пам'ятник жертвам голодомору [відкрито у с. Мшанець Старосиняв. р-ну] // Колос. – 2008. – 12 верес.

VI. Тема голодомору в художніх творах хмельничан та фольклорі

505. *Магера М.* Зелені паляниці: оповід., новели, казки, повість. – Хмельницький, 1991. – 132 с.

506. *Красуцький М.* Судний день: повість. – Кам'янець-Поділ., 1992. – 62 с.

507. *Федунець М.* 1933-й: [вірш] // Федунець М. Жниво: поезії. – К., 1992. – С. 269.

508. *Храпач Г.* Під хрестом: повість-реквієм / ред. Б.А. Гришук. – Хмельницький, 1993. – 39 с.; Поділ. вісті. – 2007. – 13, 16, 20, 22, 23 листоп.

509. *Гринчук М.* Молитва: [вірш] // Гринчук М. Грані любові. – Крижопіль, 1995. – С. 45.

510. *Костюк Б.* Золота перлина: [новела] // Костюк Б. Біль пам'яті. – Тернопіль, 1996. – С. 29–34.

511. *Ящук П.* Лірник: поема. – К., 1996. – 22 с.

512. *Брилінський Д.* А голод був!: [вірш] // Брилінський Д. Україно моя, Україно! – Хмельницький, 1998. – С. 42–43.

513. *Любчик Л.* Голодомор: [вірш] // Любчик Л. Стежини зірниць: лірика. – Хмельницький, 1998. – С. 14.

514. *Котик Р.* Людопад: [вірш] // Безсоння вишень: сучасна поезія Хмельниччини. – Хмельницький, 2000. – С. 150.

515. *Гжимайло Ю.* Тривожать душу спогади. – Хмельницький, 2002. – 39 с.

516. **Горбатюк В.** Тенета 30-х: худож.-докум. проза. – Хмельницький, 2003. – 96 с.

517. **Грех О.** Голодомор 1933 р. на Україні: село Терешівці: [докум. повість] // Грех О. Душа болить: поезії, докум. повість, спогади. – Хмельницький, 2004. – С. 39-56.

518. **Коваль М.** Ви з 33-ї весни: [вірш] // Коваль М. Полин: [поезія]. – Хмельницький, 2004. – С. 148.

519. **Сердунич Л.** Барва смерті – 33-ій: статті, спогади, фольклор про голодомор. – Хмельницький, 2004. – 66 с.

520. **Вихованець Т.** 1933: [вірш] // Нетішинських талантів дивоцвіт: літ.-муз. альм. – Шепетівка, 2007. – С. 216-219.

521. **Грех О.** Людська доля: поезії, докум. повість, спогади. – Хмельницький: Вид-во А. Цюпак, 2007. – 212 с.: фото.

522. **Костюк Б.** Голодоморна скрижаль України: [новела-спогад] // Костюк Б. Дивосвіт героїзму і чистоти: (вибране – оповід., новели, спогади, легенди, образки). – Хмельницький, 2007. – С. 60-66.

523. **Прохорчук О.П.** Розстріляні колоски: [вірш] // Нетішинських талантів дивоцвіт: літ.-муз. альм. – Шепетівка, 2007. – С. 38-39.

524. **Сердунич Л.** Монолог із 33-го: [вірш] // Сердунич Л. Одкровення: вірші, оповід., етюди. – Хмельницький, 2007. – С. 7-8.

525. **Горбатюк В.** Кручі: роман-літопис у зводах. – Кам'янець-Поділ., 2008. – 568 с.

Голод – С. 203–260.

526. **Лихогляд О.** Тризна: [вірш] // Лелеки літа: альманах. – Хмельницький, 2008. – С. 154.

527. **Сердунич Л.** Голоси пам'яті: [вірш] // Геноцид: Голодомор 1932-1933 рр. на Хмельниччині: причини, жертви, наслідки. – Хмельницький, 2008. – С. 6.

528. **Староста П.** Жнива скорботи: [вірш] // Лелеки літа: альманах. – Хмельницький, 2008. – С. 211.

529. *Вустами правди і болю*: укр. фольклор періоду голодоморів / упоряд. Л.Сердунич. – К.: Вид-во С. Пантюка, 2009. – 120 с.

530. *Габай О.* Пам'ять: [вірш] // Посвіт огневежі: літ.-публіц. альм. – Хмельницький, 2010. – С. 108.

531. *Коваль М.* Черга 33-го: [вірш] // Коваль М. Сповідь. – Хмельницький, 2010. – С. 56-57.

532. *Міцінська Т.П.* Письменники краю про голод-геноцид 33-го року // Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка. Вип. IV. – Хмельницький, 2010. – С. 214-221.

* * *

533. *Листонад А.* Ваня: [вірш] // Пульс. – 2002. – 7 листоп.

534. *Грінчук М.* Надмогильні хрести: [вірш] // Енергобудівник. – 2004. – 27 листоп.

535. *Бричак Л.* Голодомор: [вірш] // Нове життя. – 2007. – 7 груд.

536. *Вознюк С.* Активістам 33-го... // Майбуття. – 2007. – № 4.

537. *Мазур А.* Реквієм Голодомору: [вірш] // Нове життя. – 2007. – 7 груд.

538. *Розанова А.* Ніхто не ждав оту біду: [вірш] // Сіл. новини. – 2007. – 20 листоп.

539. *Іванчук Н.* Голодомор: [вірш] // Наше місто. – 2007. – 22 листоп.

540. *Свистун О.* Помолімося за них: [вірш] // Вісн. Деражнянщини. – 2007. – 24 листоп.

541. *Листонад А.* І ні тризни!.: [вірш] // Поділ. вісті. – 2007. – 27 листоп.

542. *Глазановська О.* Ми не забули червоний терор: [вірш] // Сіл. новини. – 2007. – 30 листоп.

543. **Панчук Н.** Зламана гілка: [новела] // Прибуз. зоря. – 2008. – 15 лют.
544. **Сердунич Л.** «Прийшов пухкутень, за ним – капу-тень...»: (словотвори доби голодомору) // Поділ. вісті. – 2008. – 18 берез.
545. **Мачківський М.** Голубина елегія 33-го: [оповідання] // Україна. – 2008. – 27 квіт.
546. **Петричко С.** 33-й рік: [вірш] // Нове життя. – 2008. – 11 лип.
547. **Кравчук В.** Йшов 33-ій по землі: [вірш] // Трудівник Полісся. – 2008. – 29 серп. – С. 6.
548. **Слободенюк А.** Голодомор: [вірш] // Шепетів. вісн. – 2008. – 14 жовт.; Шепетів. вісн. – 2009. – 17 лист. – С. 2.
549. **Глазановська О.** Голодомор: [вірш] // Сіл. новини. – 2008. – 29 жовт.
550. **Сікорська А.** Голодомор!: [вірш] // Сіл. новини. – 2009. – 23 січ.
551. **Киданчук В.** Тридцять третій: [вірш] // Красилів. вісн. – 2009. – 27 лют.
552. **Бігас А.І.** Голодомор: [вірш] // Летичів. газ. – 2009. – 6 берез.
553. **Рудик Л.** Голодомор: [вірш] // Сіл. новини. – 2010. – 22 січ.
554. **Бондарчук Т.** Мадонна в роки Голодомору: [вірш] // Летичів. газ. – 2011. – 25 листоп.

VII. Тема голодомору в музейних експозиціях та документальних фільмах

Музеї

555. *Кокошко Н.* Голод 1932-1933 рр. на Хмельниччині в експозиції Хмельницького обласного краєзнавчого музею // Трагічні події 30-х років в ХХ ст. як засіб формування тоталітарної системи в Україні (у зв'язку із 70-ми роковинами голодомору в Україні): матеріали наук.-практ. конф. Хмельницький, листоп. 2003 р. – Хмельницький, 2004. – С. 105-106.

556. *Єсюнін С.* Музейна експозиція «Голодомор 1932-1933» у Меджибожі // Збірник наукових праць Вип. 3: за матеріалами VII регіон. наук.-теорет. конф. «Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка». – Хмельницький, 2009. – С. 44-46.

557. *Візнюк В.Г.* Музей пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років на Хмельниччині // Голодомор 1932-1933 років в Україні: причини, соц.-психол. та демогр. наслідки, правова оцінка: (матеріали VIII Всеукр. наук.-теорет. конф.) Вип. IV. – Хмельницький, 2010. – С. 125-128.

* * *

558. *Щетинська Л.* Устами очевидців: [про голод розповідають док. район. краєзн. музею] // Вісн. Деражнянщини. – 2006. – 25 листоп.

559. *Добровольський В.* «Умирать почали у квітні, коли всюди все ожива...»: [зал пам'яті, присвячений жертвам Голодомору в НВК № 9 м. Хмельницького] // Поділ. вісті. – 2008. – 31 лип.

560. *Василевський М.* Чорне на Червоному: [про музей Голодомору в Меджибіж. фортеці Летичів. р-ну] // День. – 2008. – 19 верес. – С. 2.

561. **Бендюг В.** Президент України відкрив перший в Україні музей Голодомору [в Меджибожі Летичів. р-ну] // Проскурів. – 2008. – 9 жовт. – С. 3.

562. **Козак І.** Відкрито музей пам'яті жертв голодомору: [у Меджибожі] // Голос України. – 2008. – 10 жовт. – С. 12.

563. **Оліфер В.** На екрані-свідки голодомору: [запис докум. фільму на «Поділля-центр»] // Дунаєвец. вісн. – 2008. – 16 жовт. – С. 3.

564. **Бендюг В.** Іди і дивись: [презентація кн. «Пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. в Україні» у Меджибіз. музеї] // Проскурів. – 2010. – 20 трав. – С. 12.

565. **Мазур М.** Ті, хто не вижив у голод, благають про пам'ять / інтерв'ю з художником, автором першого в Україні музею голодомору вів М. Жила // Є Поділля. – 2010. – 27 трав. – С. 6.

566. **Слободянюк Т.** Понад 30 тисяч відвідувачів побували за півтора року в Меджибізькому музеї голодомору // Поділ. вісті. – 2010. – 27 трав.

VIII. Бібліографічні видання

567. **Голодомор** 1932-1933 років на Хмельниччині: бібліогр. покажч. / Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського; уклад.: В. Мельник, В. Борейко. – Хмельницький, 2008. – 64 с.

568. **Минувшини** чорні рядки і пам'яті світла скорбота: (голодомор 1932-1933 років на Хмельниччині: довід.-бібліогр. вид. / Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського; уклад.: В. Мельник, В. Борейко. – Хмельницький, 2008. – 80 с.

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРІВ

А

Алексеева Т. 218
Аліксеев С. 58
Андрощук Т. 342

Антоніна С. 89
Антонюк А. 204
Антонюк Н. 425

Б

Бабич В. 498
Бабійчук М. 80
Баженов Л. 30, 40
Байдич О. 104, 234
Безверхня Н. 456
Бендюг В. 462, 561, 564
Берковський В. 287
Бершеда Т. 410
Бігас А. 552
Білан М. 152
Біловус Н. 336
Білорусець Г. 59
Бобик К. 150
Бобик Н. 346

Богданова В. 103
Боденчук Н. 115
Бойко А. 132, 426
Бондарчук І. 210
Бондарчук О. 428, 458, 464
Бондарчук Н. 402
Бондарчук Т. 554
Борисов В. 246, 249
Брилінський Д. 71, 512
Брицький П.П. 238
Бричак Л. 535
Бугас В. 60
Букіна Т. 453

В

Вавринчук М. 41, 51, 62
Вакоріна З. 61
Валяровська Л. 108, 110
Варгатай А. 179, 184
Варгатай О. 399
Василяшко В. 257
Василевський М. 560
Василенко О. 298
Вербоватий П. 335
Вершиніна О. 422
Винокурова Ф. 15
Вихованець Т. 270, 388, 520

Вишнівська Г.І. 318
Вишнівська С. 186
Візнюк В. 557
Вікарчук Ю. 455
Віннічук Г. 443, 499
Віталіїв М. 395
Вітана П. 82
Вознюк С. 442, 536
Войтюк Л. 481
Волощук В. 409
Вох Е. 105

Габай О. 530
Габруська О. 31
Гаврилюк О. 283, 308
Газіна У. 430
Галонська Г. 42
Гальчак С. 18
Гарнага І. 86
Гелетко Т. 131
Гжимайло Ю. 515
Гіда Н. 255
Гладун І. 485
Глазановська О. 542, 549
Гнатишко Л. 494
Гнатуць Л. 472

Дворецька Г. 341
Демків Б. 418, 467
Демко О. 334
Дем'янчук В. 496
Добровольська Л. 188

Єсюнін С. 556

Житинська Р. 434

Завадська В. 491
Завальнюк О. 12, 14, 215, 220
Затворний В. 143, 144

Іванець О. 463
Іванова Л. 362
Іванович Л. 199
Іванчук Г. 344

Г

Гончарук О. 462
Гончарук Ю. 492
Горбатюк В. 401, 516, 525
Гординський В. 473
Гординчук М. 319, 320
Гостинна Д. 414, 500
Грех О. 517, 521
Гринчук М. 509
Грінчук М. 534
Гужальський Б. 223
Гуменюк А. 377
Гуменюк М. 311
Гусар В. 398

Д

Добровольський В. 466, 559
Доцюк В. 423
Дубенська Н.С. 367
Дударський А. 139
Дупелич С. 263

Є

Ж

З

Золотарьов В. 403
Зубрицька Т. 206

І

Іванчук Н. 539
Іванюк Б. 285
Ільєва М. 209
Ісаєнко Л. 115

К

- Калюк Л. 264
Канюс К.В. 189
Кара В. 140
Кардаш С. 116, 117, 435
Киданчук В. 551
Кисляк І. 221
Кицун В. 332
Кицун П. 407
Кіпран М. 359, 363
Климчик О. 280
Кліманська Н. 248
Кобильчак Г. 266
Коваль М. 518, 531
Ковальчук М. 213
Ковальчук С. 277, 286, 290
Козак А. 265, 376, 384
Козак І. 474, 562
Козельський І. 314, 315, 325, 486
Козік М. 321
Козловська І. 385
Козловська Л. 128
Койдюк К. 133

- Лавренюк В. 340
Лактіонов-Стезенко М. 350
Левицька Л. 211
Левков А. 239
Лемешко Л. 207
Ленюк О. 477
Леськів Г. 440
Листопад А. 533, 541
Лисюк К. 135

Л

- Лихогляд О. 526
Лігоцький А. 190, 205
Лізавенко К. 415
Лісінська К. 247, 248
Лісова Р. 306
Лісовий М. 305
Лукашук О. 366, 370
Любчик Л. 513

Магера М. 505
Мазур А. 537
Мазур В. 33
Мазур М. 565
Мазуркевич Г. 371
Маліш П. 90, 94, 109
Мальчук В. 470
Манаков В. 16
Маньковська Н. 438
Маринчак Н. 446
Маринчук О. 354
Маркова С. 17, 19, 20, 23, 24,
28, 34, 45, 52, 106, 216
Матвєєв А. 46
Мацько В. 72
Мачківський М. 545
Медведчук Г. 67, 243
Мельник Л. 459

Немет А. 459

Овчарук С. 125
Олійник Ю. 107
Оліфер В. 205, 488, 563

Павлинська Т. 406
Павлинський В. 411, 471
Пакулько Г. 478
Панчук Н. 543
Пейда Л. 348
Петренко В.І. 36
Петричко С. 546
Петросян А. 365
Пивоварова Є. 392

М

Мельничук П. 261
Мендрик Р. 180
Миколаєнко Н. 501
Миколаєць Є. 331
Миколайчук П. 439
Михайлик В. 262
Михлик З. 242
Міцишин В. 452
Міцінська Т. 522
Міщук О. 497
Мороз Н. 343, 345
Мороз О. 389
Морочко В. 53
Москаленко В. 375
Москалюк В. 429, 444
Муравіцька М. 322, 328
Муращик О. 35

Н

О

Онацька Г. 368
Острів В. 214

П

Пиріжок І. 130
Поберевська А. 451
Погинайко О. 397
Подра О. 228
Прокопчук В. 191, 196, 197
Прокопчук Т. 192, 201
Прохорчук О. 523
Пужанівська Є. 193
Пшенична Г. 504

Радущинська О. 408
Рибак І. 21, 25, 47
Рибак С. 357
Рига П. 127
Рикун Л. 447

Савенко В. 240
Савицький Л. 73
Савчук І. 272
Салій І. 138
Сапожник О. 273, 276, 278
Свистун О. 540
Свірщ Л. 404, 493
Світла Є. 479
Семенюк З. 313
Сердунич Л. 63, 100, 326, 519,
524, 527, 544
Середа О. 386
Серов П. 182
Сікорська А. 550
Скальник Ю. 37

Теклюк В. 151
Телячий Ю. 22, 149
Терновий В. 70, 267, 275

Урода Б. 454

Федоришина Л. 195
Федунець М. 507
Франкова Н. 495

Р

Розанова О. 432, 538
Роздорожна Т. 329
Романюк Є. 119
Рудик Л. 553
Рудковська Л. 487

С

Скрипник Г. 75, 78
Славський А.В. 64
Слободенюк А. 548
Слободянюк П. 22, 26, 38, 49, 56,
87, 88, 95, 99
Слободянюк Т. 93, 416, 433, 489,
566
Собченко Г. 420
Соловій А. 102
Сологуб Л. 458
Сопронюк М. 307
Співак А. 421
Срюбко М. 194
Стаднік Н. 245
Староста П. 528

Т

Тиртишний В. 136
Томчишена Н. 222
Тополенко М. 424

У

Ф

Фурман Б. 379-381
Фурман В. 374
Фурман М. 358

Хлестун К. 241

Царик О. 476

Чекман М. 405

Чернюк Р. 412

Шаля В. 441

Шамрай М. 369

Шевченко Т. 289

Шевчук С. 333

Щербанюк В. 129

Щетинська Л. 558

Юрченко Г. 460

Яремчук А. 364

Ярмолук М. 291

Яхницька С. 181, 351

Х

Храпач Г. 508

Ц

Цибровський О.М. 50

Ч

Чорногод Ф. 310

Чуба С. 145

Ш

Шкробот П. 79

Шульга І. 13, 29, 57

Шуляков Т. 134

Щ

Щур М. 120

Ю

Я

Яцентюк В. 271, 282

Ящук В. 114, 118

Ящук П. 69, 91, 258, 511

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ МАТЕРІАЛІВ

- ...А діти кричать, що хочуть
хліба 304
- Активісти забирали все 155
- Але їсти хотілося дуже 162
- Бідували ми 175
- Вбережи, Боже, нас від
подібного 490
- Вивезли весь урожай 159
- Визнано голод в Україні
геноцидом 417
- Вимогливий погляд історії 256
- Від голодної смерті врятувала
корова 170
- Віче скорботи. Старосинявський
район 316
- Гірка й жадане воскресіння 309
- Голод 81
- Голод на Поділлі 11
- Голодомор в селах Андрійківці,
Печеськи 352
- Голодомор – геноцид
українського народу 457
- Голодомор – довічний біль 339
- А**
- А наїстися не могли 165
- А поезда целыми составами
вывозят хлеб 300
- Б**
- Була біда 168
- В**
- Волочиський район в роки
голодомору та політичних
репресій 142
- Вони стали жертвами жахливого
злочину 250
- Все забирали в колгосп 157
- Все здали у колгосп 171
- Вустами правди і болю 529
- Вшановуємо пам'ять жертв
Геноциду українського народу 427
- Г**
- Голодомор на Славутчині 1932-
1933 рр. 279
- Голодомор та репресії на
Красилівщині 229
- Голодомор та репресії на
Ярмолинеччині 1932-1933 рр. 372,
373
- Голодомор 1932-1933 років в
Україні 44, 66

Голодомор 1932-1933 років на Теофіпольщині 338

Голодомор 1932-1933 років на Хмельниччині 567

Голодомор, чистки і репресії у 30-х роках 269

Голодомор як засіб політичного терору 32

Голод та голодомор на Поділлі 1920-1940 рр. 43

Голод 1933 68

Голод 1932-1933 років на Кам'яниччині в спогадах очевидців 226

Дні скорботи і пам'яті жертв голодомору в Україні 400

Дозвольте згадати 121

Жахливі сторінки історії: 1932-1933 рр. 85

Жертвам голодомору 502

Жертви твої, рідний краю 296

Забирали усе 154

За вагомий внесок у дослідження голодоморів в Україні, активну громадську діяльність з метою вшанування пам'яті жертв трагедії: Указ Президента України 449

Голод 1932-1933 років на Поділлі 83

Голод 1932-1933 років на Славутчині 274

Голод 1932-1933 років на Україні 7

Голод 1932-1933 років на Хмельниччині 10

Голод у спогадах дунаївчан 203

Голод – це страшно 163

Голокост 1933: люта кара голодом 39

Д

Дуже хотілося їсти 158

Дунаєвеччина в роки голодомору 208

Ж

Жителі колишніх сіл Нетішин та Солов'є – жертви голодомору 1932-1933 рр. 389

З

Запалили свічку пам'яті... 482

Заради майбутнього не забуваймо минулого 419

З болем у серці земляки згадують ті страшні роки 327

Збудуємо негаснучий собор
пам'яті 146

Звернення обласної державної
адміністрації до місцевих органів
влади, трудових колективів,
громадських і політичних
об'єднань, релігійних конфесій,
до всього населення
Хмельниччини 396

Інтерв'ю LH 07 361

Інтерв'ю LH 41 317

Інтерв'ю SW 41 382

Інтерв'ю SW 55 383

Колективізація і голод на
Україні, 1929-1933 9

Колективізація сільського
господарства, репресії селян 337

Листи від громадян, котрі під
час голоду жили у Хмельницькій
області 27

Лихо не обминуло 164

Меджибізький район на
Вінниччині 235

Ми дуже голодували 160

Звернення Славутської міської
ради до Верховної Ради України
щодо визнання голодомору 1932-
1933 років актом геноциду проти
українського народу 413

Землі моєї біль 237

Злочин, якому немає прощен-
ня 391

І

Інтерв'ю SW 89 259

І свідчу, і проклінаю 303

...І три хрести на сонці 301

К

Красилівський район Кам'янець-
Подільської області 227

Кривавий ранок 253

Крило голодомору 254

Л

Люди не мали що їсти 172

Люди опухали від голоду 176

М

Минувшини чорні рядки і пам'яті
світла скорбота 568

Ми пам'ятаємо це страшне
лихоліття 166

Н

- Надмогильні хрести, мов заламані
руки... 503
- Нам вдалося вижити 169
- Національна книга пам'яті жертв
голодомору 1932-1933 років в
Україні: Хмельницька область 54

П

- Пам'ятаймо про «чорні
жнива»... 97
- Пам'ятають про Голодомор 347
- Пам'ять вже розпочалася в часі
прожитих літ 244
- Пам'ять жалю додає 483
- Пам'ять людська незнищенна 144
- Пам'ять про минуле –
застереження на майбутнє 392
- Пам'ять скривдженого
дитинства 123
- План районних заходів на 2007-
2008 роки у зв'язку з 75-ми роко-
винами Голодомору 1932-1933
років в Україні 448
- Поділля: 1932-1933 рр. 98
- Помирали просто на вулицях 161
- Постанова Політбюро ЦК КП(б)У
про хлібозаготівлі в
Старокостянтинівському районі, 6
січня 1932 р. 292
- Правда історії в долях людських 74
- Правда про голодомор 330
- Не згасне свічка скорботи 225
- Ніч над Дністром 252
- Правду треба знати 146
- Про відзначення у 2007 році в
області Дня пам'яті жертв
голодоморів: розпорядження
Хмельницької облдержадмі-
ністрації 4
- Про Голодомор 1932-1933 років в
Україні: Закон України 1
- Про додаткові заходи щодо вшанування в області пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні: розпорядження Хмельницької облдержадміністрації 6
- Про зафіксовані випадки голодування в районі 202
- Про заходи у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 ро-ків в Україні: Указ Президента України 3
- Про обласні заходи у зв'язку з Днем пам'яті жертв голодоморів: розпорядження Хмельницької облдержадміністрації 5

Про оголошення в Україні 2008 року Роком пам'яті жертв Голодомору: Указ Президента України 2

Про районні заходи у зв'язку з Днем пам'яті жертв голодоморів: розпорядження Волочиської райдержадміністрації 394

Р

Районні заходи у зв'язку із 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні 450

Розсекречена пам'ять 48

Розіп'яте голодомором
Поділля 55

Рятувалися хто як міг 174

Свідчать очевидці 224

С

Свідчення архіву 77

Славутчина і голод 288

Свідчення документальні 284

Смутна струна – голод 101

Свідчення очевидців 260, 312

Спогади Миколаєнко В.А. з м. Красилів 233

Свідчення, спогади очевидців голодомору сіл Славутчини 281

Спогади свідків про голодомор 1932-1933 рр. у Віньковецькому районі 124

Світло очищення 468

Спогади, спогади... 353

Сільські заздрісники голодомор творили 297

1933: трагедія голоду 324

Т

Того болю не утихомирять століття 232

Трагічні сторінки Голодомору на Летичівщині (1932-1933 рр.) 236

Тоді урятував хліб, тепер врятує пам'ять 480

Трагічні сторінки краю 178

Толпа всю ніч молилась и плакала 302

33-й: голод 8

У селах було сумно і тихо 153

Хліба не бачив ніхто 167

Хліба не було 173

Хмельницька область 122, 141,
177, 198, 251, 293-295, 349, 355,
360, 387

Щастя, що з сім'ї ніхто не
помер 156

У

У Славуті вшановують пам'ять
жертв Голодомору 484

Х

Хмельничани вшановують пам'ять
жертв голодомору 465

Хода пам'яті Голодомору 475

Хрести невігойної пам'яті 92

Щ

Щоб більше не повторилося
зло... 84

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Адампіль, Старосинявський
р-н 421

Баглаї, Волочиський р-н 145

Базалія, Віньковецький р-н 453

Балабанівка, Новоушицький
р-н 251

Балин, Дунаєвецький р-н 194

Баслай, Хмельницький р-н 349

Білогірський р-н 114-121, 435

Велика Березна, Полонський
р-н 260

Велика Побійна, Дунаєвецький
р-н 188

Велика Яромирка, Городоцький
р-н 154

Велике Залісся, Кам'янець-
Подільський р-н 224

Великий Лазучин,
Теофіпольський р-н 501

Великі Мацевичі, Старо-
костянтинівський р-н 297, 310

Вербка, Ярмолинецький р-н 379

Вереміївка, Красилівський
р-н 227

Веселець, Городоцький р-н 171,
172

Глинники, Славутський р-н 276

Голозубинці, Дунаєвецький
р-н 199

Голосків, Кам'янець-
Подільський р-н 502

Городок 149, 153, 168

А

Андрійківці, Хмельницький
р-н 352

Б

Блищанівка, Дунаєвецький
р-н 195, 197

Борщівка, Городоцький р-н 169,
173

Бохни, Летичівський р-н 244

Буртин, Полонський р-н 265

В

Веснянка, Старокостянтинівсь-
кий р-н 298, 308, 445

Вівсі, Чемеровецький р-н 492

Вільхівці, Чемеровецький р-н 355

Вільховець, Новоушицький р-н 256

Вінницька обл. 15

Віньківці 125, 127, 138, 426, 432,
482

Віньковецький р-н 122-138

Волиця-Польова, Теофіпольський
р-н 343, 345

Волочиськ 455, 481

Волочиський р-н 97, 139-148, 404,
441

Воронківці, Старокостянтинівський
р-н 445

Г

Городоцький р-н 149-175

Григорівка, Старокостян-
тинівський р-н 291

Гуменці, Кам'янець-Подільський
р-н 221, 223, 226

Дашківці, Віньковецький р-н 128
Деражня 439
Деражнянський р-н 177-186

Жабче, Старокостянтинівський
р-н 306

Залісці, Дунаєвецький р-н 204
Залуччя, Чемеровецький р-н 358
Заслучне, Красилівський р-н 232

Ізяслав 213
Ізяславський р-н 210-214, 436
Ільківці, Теофіпольський р-н 340

Кам'янець-Подільський 218, 454
Кам'янець-Подільський р-н 215-
226, 452, 477
Карабіїв, Теофіпольський
р-н 347
Карпівці, Старосинявський
р-н 324
Катюржинці, Теофіпольський
р-н 347
Киликіїв, Славутський р-н 280
Клинове, Городоцький р-н 156,
174
Колом'є, Славутський р-н 285
Комарівці, Славутський р-н 491

Ладиги, Старокостянтинівський
р-н 306
Левківці, Волочиський р-н 140
Летичів 398, 419, 443

Д
Дзеленці, Волочиський р-н 440
Дунаївці 468
Дунаєвецький р-н 187-209

Ж

З
Заставці, Старосинявський
р-н 323

І

Іршики, Старокостянтинівський
р-н 302

К

Коржівці, Деражнянський р-н 177
Красилів 231, 469
Красилівський р-н 227-234
Красноставці, Чемеровецький
р-н 498
Копачівка, Деражнянський р-н 186
Китайгород, Кам'янець-
Подільський р-н 226
Крупець, Славутський р-н 282
Купин, Городоцький р-н 163, 167
Купіль, Волочиський р-н 144
Куражин, Новоушицький р-н 252
Куровечка, Волочиський р-н 146
Кустівці, Полонський р-н 259
Кушнирівка, Волочиський р-н 139

Л

Летичівський р-н 97, 235-250, 471,
499, 500
Липки, Старосинявський р-н 333
Лисець, Дунаєвецький р-н 196

Лисиче, Славутський р-н 289
Лідихівка, Теофіпольський
р-н 342
Лісові Гринівці, Хмельницький
р-н 350

Майдан-Лабунь, Шепетівський
р-н 361
Малий Лазучин, Теофіпольський
р-н 341
Малий Чернятин, Старокостян-
тинівський р-н 445
Малиничі, Хмельницький
р-н 494
Малишівка, Старокостянтинів-
ський р-н 302
Маліївці, Дунаєвецький р-н 193
Мар'янівка, Теофіпольський
р-н 339

Нестерівці, Дунаєвецький
р-н 200, 488, 489
Нетішин 387-390, 410, 487

Ожигівці, Волочиський р-н 147

Паплинці, Старосинявський
р-н 318, 321, 336
Пасічна, Ярмолинецький р-н 147
Перекора, Старосинявський
р-н 335
Печеськи, Хмельницький р-н 352
Пилипи-Олександрівські,
Віньковецький р-н 129
Пилипи-Хребтіївські,
Новоушицький р-н 430
Пилява, Старосинявський р-н 331

Лозова, Волочиський р-н 141, 148
Ломаченці, Віньковецький р-н 495
Лютарівка, Теофіпольський
р-н 344

М

Меджибіж, Летичівський р-н 238,
556, 560, 561, 562, 564, 566
Миколаїв, Хмельницький р-н 354
Мирутин, Славутський р-н 497
Митківці, Летичівський р-н 235
Михайлівка, Дунаєвецький р-н 197
Мудриголови, Городоцький
р-н 150
Мшанець, Старосинявський
р-н 504
М'якоти, Ізяславський р-н 210

Н

Нижнє, Деражнянський р-н 184
Нове Село, Ізяславський р-н 212
Новоушицький р-н 251-257

О

Осламово, Віньковецький р-н 137

П

Пишки, Старосинявський р-н 486
Підлісний Мукарів, Дунаєвецький
р-н 190
Полонський р-н 258-266
Поляни, Волочиський р-н 493
Полянь, Славутський р-н 283
Поляхове, Теофіпольський р-н 346
Попівці, Летичівський р-н 242, 406
Правутини, Славутський р-н 268
Проскурів (Хмельницький) 382-384
Проскурівський повіт 385

Радівці, Деражнянський р-н 177
Радковиця, Городоцький р-н 167
Раштівка, Старокостянтинівський р-н 299, 445

Самчики, Старокостянтинівський р-н 303

Сарнів, Волочиський р-н 146

Сатанівка, Городоцький р-н 162

Сербинівка, Старокостянтинівський р-н 294

Серединці, Шепетівський р-н 360

Сирватинці, Городоцький р-н 159

Скіпче, Городоцький р-н 164

Славути 409, 475, 484

Славутський р-н 264-290, 427, 470

Слобідка-Малієвецька, Дунаєвецький р-н 193

Слобідка-Рахнівська, Дунаєвецький р-н 206

Сокіл, Кам'янець-Подільський р-н 226

Солобківці, Ярмолинецький р-н 381

Солов'є, Славутський р-н 390

Теофіполь 348

Теофіпольський р-н 337-348

Терешівці, Хмельницький р-н 351

Р

Редвинці, Хмельницький р-н 349
Рідкодуби, Хмельницький р-н 503

С

Спасівка, Городоцький р-н 155

Ставок, Білогірський р-н 120

Ставище, Білогірський р-н 121

Стецьки, Старокостянтинівський р-н 311

Станіславівка, Кам'янець-

Подільський р-н 219

Старе Поріччя, Городоцький р-н 161

Старокостянтинів 293, 312, 408, 423, 485

Старокостянтинівський р-н 291-313

Стара Синява 317

Стара Ушиця, Кам'янець-Подільський р-н 226

Старосинявський р-н 314-336, 407, 456, 463, 464

Стригани, Славутський р-н 496

Супрунківці, Кам'янець-Подільський р-н 224

Суслівці, Летичівський р-н 242

Т

Тернова, Дунаєвецький р-н 189

Тинна, Дунаєвецький р-н 198

Тростянець, Городоцький р-н 490

Хмельницький 403, 416, 418,
433, 461, 467, 474, 478, 480, 559
Хмельницький р-н 97, 349-354

Цимбалівка, Старокостянтинів-
ський р-н 295

Чаньків, Дунаєвецький р-н 187
Чемеровецький р-н 355-358,
448, 451, 460, 462

Шарівка, Ярмолинецький
р-н 380
Шебутинці, Новоушицький
р-н 431
Шепетівка 368, 434, 476

Явтухи, Деражнянський р-н 182
Ярмолинецький р-н 372-381

Х

Холодець, Волочиський р-н 144
Хоптинці, Городоцький р-н 157,
158

Ц

Ч

Черешенька, Деражнянський р-н 181
Черче, Чемеровецький р-н 355

Ш

Шепетівський р-н 359-371, 438,
479
Шрубків, Летичівський р-н 235,
239-241, 411

Я

Ярмолинці 483
Яськівці, Деражнянський р-н 180

ЗМІСТ

Передмова	3
Маркова С.В. <i>Щоб більше не повторилося зло...</i>	5
I. Офіційні документи	9
II. Загальні праці	9
III. Періодичні видання про голодомор на Хмельниччині	17
IV. Література про голодомор в окремих районах та населених пунктах	20
V. Вшанування пам'яті жертв голодомору	45
VI. Тема голодомору в художніх творах хмельничан та фольклорі	56
VII. Тема голодомору в музейних експозиціях та документальних фільмах	60
VIII. Бібліографічні видання	61
Алфавітний покажчик авторів	62
Алфавітний покажчик назв матеріалів	68
Географічний покажчик	74

Довідкове видання

Розсекречена пам'ять

**(Голодомор 1932–1933 років
на Хмельниччині)**

Бібліографічний покажчик

Відповідальна за випуск:
Синиця Н.М.

Комп'ютерне опрацювання, правка:
Берлоус Ю.С., Дорош В.Ю.

Підписано до друку 07. 2012 р. Формат 60x84/16

Папір цифровий. Гарнітура Times New Roman.

Наклад прим.

Віддруковано з готового оригінал-макета ФОП Заколотним М.І.
м. Хмельницький, вул. Соборна, 55. Тел. (0382)777-717
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3770 від 28.01.2010